

ARADI KÖZLÖNY

53. évfolyam, 72. szám.
1938. március 31. csütörtök.

Felelős-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Arad, Bukov. Reg. Ferdinand No. 4.

Lemondott, majd pedig új kormányt alakított Miron Cristea pátriárka

Letette az esküt az új kormány — Nagyszabású minisztertanácsot tartott a kormány Őfelsége II. Carol király elnökletével — Nemzetgazdasági minisztériumot szerveznek

Rendelet-törvénnyel koronatanácsot létesítenek és feloszlatják az összes politikai pártokat

BUCURESTIBŐL JELENTI A RADOR-TÁVIRATI IRODA: Miron CRISTEA pátriárka miniszterelnök és kormánya szerdán lemondott. Szerda délelőtt a királyi palotában Őfelsége II. CAROL király elnökletével minisztertanács volt, amelyen a miniszterelnök az alábbi beszéd kíséretében jelentette be a kormány lemondását:

Miron Cristea pátriárka kormányának lemondó nyilatkozata

SIRE,

— A volt miniszterelnökökből és miniszterekből a parancsoló szükségesség folytán megalakult kormány célja az volt, hogy az állami életet új alkotmányos alapokra fektesse és különleges törvényekkel az alkotó munka minden ágazatát elősegítse. Ennek a kormánynak valamennyi tagja az Ország és a Korona iránti szeretettől vezérelve, a legjobb tudása és lelkiismerete szerint ajánlotta fel szolgálatait.

Az új alkotmányt a nép elfogadta. Miután 1938. április elsejéig el kell, hogy készüljön az 1938—39. évi új költségvetés, az utolsó napokat ezzel a nehéz munkával töltöttük el és meghoztuk azokat a törvényeket, amelyek az állami ügyvezetés jó működése érdekében szükségesek. Miután elkészültünk annak a hidnak felépítésével, amely az állami élet új útja felé vezet, nincs már szükség a mai formában összeállított kormányra.

— Éppen ezért úgy találok helyesnek, hogy Felsőgednek benyújtom az egész kormány lemondását és egyben legmélyebb köszönetemet fejezem ki azért a megtisztelő bizalomért, amellyel benniinket megtisztelt.

— Felsőged legmagasabb bölcs vezetése mellett alkalmunk volt, hogy a Trónnal és az országgal szemben hazafias kötelességünknek eleget tegyünk. Biztosítom Felsőgedet, hogy mi öregek, akik fölött elmúlt a fiatalság, a legnagyobb készséggel állunk a jövőben is a Trón rendelkezésére, ha szükség lesz tapasztalatainkra és a bölcsességre, amelyet az öreg kor hoz magával.

— Miniszterársaimnak a legmelegebb köszönetemet fejezem ki azért a gyümölcsöző munkáért, amelyet ezen rövid idő alatt kifejtettek az ország történelmileg oly fontos korszakában. Erre az együttműködésre egész életemen keresztül örömmel fogok visszaemlékezni.

— Felsőged! Isten éltesse és folytassa továbbra az ország újjáépítésére irányuló sikeres munkáját egy jobb jövő és egy általános fejlődés felé!

A minisztertanács befejezése után Őfelsége II. Carol király villásreggelin látta vendégül a lemondott kormány tagjait.

Az új kormány névsora

Őfelsége II. Carol király a kormány lemondása után a következő új kormányt nevezte ki:

Miniszterelnök: MIRON CRISTEA dr. pátriárka Őszentsége;

Földművelésügyi miniszter: IONESCU-SISESTI;

Igazságügyminiszter: VICTOR IAMANDI;

Pénzügyminiszter: MIRCEA CANCELOV;

Belsőügyminiszter és ideiglenes egészségügy miniszter: ARMAND CALINESCU;

Közlekedésügyi és közmunkaügyi miniszter: MIHAIL GHELMEGEANU;

Ipar és kereskedelemügyi miniszter: MITITA CONSTANTINESCU, a Banca Națională kormányzója;

Légügyi és tengerészetügyi miniszter: PAUL TEODORESCU tábornok;

Külföldügyi miniszter: PETRESCU-COMNEN;

Nemzetnevelésügyi miniszter és kultuszminiszter: NICOLAE COLAN cluj püspök;

Nemzetvédelmi miniszter: ARGESSEANU tábornok;

Munkaügyi miniszter: MIHAIL RALEA; ALMINISZTEREK:

Nemzetvédelem: GLATZ tábornok;

Miniszterelnökség: S. MAGUREANU;

Kultuszminisztérium: NAE POPESCU, lelkész;

Nemzetnevelés: D. V. TONI, a tanítók szövetségének elnöke.

Az új kormány tagjai közül Argeseanu tábornok, nemzetvédelmi miniszter személyét Aradon is jól ismerik, amennyiben a tábornok hosszabb ideig töltött be Aradon magas tisztséget, mint az itteni helyőrség parancsnoka.

A kormány tagjai a délután folyamán a patriarchátuson istentiszteleten vettek részt, majd pedig megjelentek a királyi palotában, ahol Őfelsége II. Carol király előtt letették az esküt.

Miron Cristea dr. patriarcha-miniszterelnök a következő beszédet intézte az eskütétel után az uralkodóhoz:

A miniszterelnök üdvözlő beszéde

— Sire! Az új kormány letette az esküt. Azok a miniszterek, akik a régi kormányban is résztvettek és az újba is beléptek mélyes hódolattal köszönik meg a magas bizalmat, amelyben Felsőged részesítette őket, míg az új miniszterek őszinte lojalitásukról tesznek tanubizonyságot és megköszönik Felsőged magas hozzájárulását ahhoz, hogy belépienek a kormányba. Mindannyian ígéretet teszünk arra, hogy a Felsőged által a néphez február 10-e óta intézett, jól megfontolt próklamáció szellemében, valamint azoknak az elveknek alapján kormányozzunk, amelyeket az elnöklet alatt megalakult első kormány február 11-iki manifesztumában kifejezésre juttatott.

— Röviden: Az a tiszta gondolat vezet benniinket, hogy megjavítsunk minden rosszat és elhárítsunk minden hanyatlást, amely az államéletben tapasztalható lenne, leküzdve a lehetőségek szerint az elének tornyosult nehézségeket és egyengessük munkaerőnkhez és lehetőségeinkhez képest azt az utat, amelyen naponta egy lépést tehetünk az ország megerősítése és a polgárok meglegedése érdekében. A kormány tagjainak valamint mindazoknak, akik az állam szolgálatában állnak, sőt raituk túl minden egyes polgárnak a Felsőged által jóváhagyott irányelvek, a Felsőged által tanúsított ritka lelkiismeretesség és fáradhatatlan munka szolgálnak majd eszményképpül és példaként, hogy mindannyian szeretettel és lelkesedéssel csatlakozzunk ahhoz a munkához, amely az ország felemelése érdekében folyik. Arra kérem a Mindenhatót, hogy őrizze meg Felsőged egészségét, energiáját, nagyra-becsült hozzáértését és ritka uralkodói tulajdonságait, hogy úgy nekünk, mint az eljövendők számára továbbra is jó vezetőnk legyen a hazafiai kötelességek sikeres teljesítésében.

A gondolat és a munka egysége

Őfelsége II. Carol király a következő szavakkal válaszolt a kormány elnökének beszédére:

— Őszinte örömmel üdvözlöm ezt az új kormányt, amely új ritmussal és új gondolatokkal lép fel.

lattal kezd meg missziója betöltését. Az Önök munkájának szilárd alapja van: az új alkotmány. Önöknek nem a szó régi értelmében vett politikai hivatást kell betölteniük, hanem mindannyiuknak ugyanazt az ekét irányítva kell dolgozni, hogy új barátokat szánjanak ennek a nemzetnek haladása és boldogulása érdekében. Meggyőző-

désem, hogy bárhol is jöttek volna Önök, mindannyiukat ugyanazok az elgondolások vezetik és hogy a gondolat és a munka egysége valósul meg ebben az új kormányalakulatban. Sok eredményt kívánok munkájukhoz az ország érdekében és szavaimat ezzel fejezem be: Isten minket úgy segéljen.

A szerda esti minisztertanács nagy-jelentőségű határozatai

Az új kormány szerda este Öfelsége elnöklése alatt tartotta meg az első minisztertanácsát, amelyen nagyfontosságú határozatokat hoztak.

A minisztertanácsban megvitatták az új kormánynyilatkozat szövegét.

Letárgyalták a kormánycsúcs létesítéséről szóló rendelettervezetet, valamint azt a rendelettervezetet, amelynek értelmében külön szervezet létesítenek a közintézmények ügykezelésének ellenőrzésére.

Elhatározta a minisztertanács, hogy külön nemzetgazdasági minisztériumot létesítenek és haladéktalanul megalakítják a legfelsőbb gazdasági tanácsot. A jövőben ezek a szervek irányítják majd a kormány gazdaságpolitikáját.

Ugyancsak határozatot hozott a minisztertanács annak a rendelettervezetnek előkészítésére, amelynek értelmében feloszlatják az összes politikai pártokat.

Törvény a szakkamarák megszervezéséről

Itt írjuk meg, hogy a Monitorul Oficial tegnapi száma

rendelettervezetet közöl a képviselőház és szenátus tisztviselőinek nyugdíjazásáról.

Az illetékeseket 1938. április elsejétől hivatalból helyezik nyugdíjba az alábbi feltételek mellett: tisztviselők, technikai személyzet részére betöltött 26 évi szolgálat, vagy 53 éves korhatár, míg a gépiróknak betöltött 25 évi szolgálatidő, vagy 50 éves korhatár szükséges. A tisztviselők és gépirók nyugdíjaztatásánál legfeljebb 5 évi szolgálatot, míg a technikai személyzetnek 3 évi szolgálati időt számítanak hozzá.

Az ipar és kereskedelemügyi minisztériumban megkezdték az előkészületeket

a szakkamarák új törvényének kidolgozására.

Ez a törvény megkönnyíti majd azt, hogy az ország ipara és kereskedelme képviselőihez jusson. A törvény tehát összhangba akarja hozni a szakkamarák szervezetét az új alkotmány előírásaival.

A községi üzemek egységes irányítása és szervezése érdekében egyébként azt tervezik, hogy vezérigazgatóságot létesítsenek, amely ezeknek az üzemeknek működését ellenőrzi és irányítja.

Az új vezérigazgatóság a belügyminisztérium mellett működne és teljesen mentes lenne a politikától. Az ötlet Carantil volt légügyi minisztertől származik, aki jelenleg behatóan tanulmányozza ezt a kérdést.

Az Egyesült-Államok tiltakozó jegyzéke a mexikói kisajátítások ellen

Washington. (Rador.) A Stefani ügynökség jelentése szerint diplomáciai körökben úgy tudják, hogy az Egyesült Államok mexikói követe formális tiltakozó jegyzéket nyújtott át az amerikai állampolgárok tulajdonát képező

kisajátítások miatt. A jegyzékben hangsúlyozták, hogy a mexikói kormány nem tudta kifizetni a néhány évvel ezelőtt hasonló módon kisajátított területek ellenértékét és most még kevésbé lesz képes arra, hogy megfizesse azo-

kat a károkat, amelyek a petroleumbirtokosokat érték a kisajátítás elrendelése következtében. A „Daily News” azt írja, hogy az Egyesült Államok erélyes jegyzékét azért intézte a mexikói kormányhoz, mert a brit kormány washingtoni követe útján nyomást gyakorolt. A „Daily Mirror” úgy tudja, hogy erre az erélyes lépésre azért került sor, mert hírek terjedtek el arról, hogy a mexikói kormány tárgyalásokat kezdett Japánnal a petroleumbirtok eladására vonatkozólag.

Mexikói hírek szerint Cardenas köztársasági elnök rendkívüli ülésre hívta össze a parlamentet, hogy az Egyesült Államok tiltakozó jegyzékének szövegét letárgyalják.

Göring elismerő hangon emlékezett meg Schmidt volt osztrák külügyminiszterrel

Bécsből jelentik: (Dunaposta). Göring vezértábornok Grazban nagyobb beszédet mondott, amelynek legérdekesebb része az volt, amikor Schmidt Guido volt osztrák külügyminiszterrel emlékezett meg. Ez volt az első eset, hogy német részről egyáltalában kiejtették nevét. Göring a legteljesebb megalégedését fejezte ki a volt külügyminiszter működéséről és hangsúlyozta, hogy ő az új uralomban megértésre, sőt elismerésre számíthat, mert mindig óvta Schuschniggot attól, hogy ellenszenvvel kezelje a nagy német fejlődést.

Ma rendelet jelent meg, amely szabályozza az utazási pénzforgalmat és az Ausztriából távozó közönség által kivihető összeget. Az Ausztriából külföldre irányuló forgalomban 30 schillinget, vagy 23 márkát és 33 pfeninget vihet magával bárki minden külön engedély nélkül. A külföldön tartózkodó osztrák vagy német állampolgárok minden hónapra ennek megfelelő összeget kaphatnak. A külföldről Ausztriába utazók legfeljebb 45 schillinget, vagy 30 márkát vihetnek magukkal.

Berlinből jelentik: (Rador). A Schwartz Korps című lap közli, hogy Habsburg József Ferdinand főherceget, akit a közelmúltban tartóztattak le a nemzeti szocializmus megsértése miatt, egy koncentrációs táborba szállították.

Vaugoin tábornok, volt osztrák hadügyminiszter Olaszországból való hazatérésekor letartóztatták. Reither József, Alsóausztria volt kormányzója, öngyilkosságot követett el.

Megőrült?

Írta: JOSEPH JOLINON.

X. városka legnagyobb parkjának egyik padján öreg ur ült, akire a gyönyörű tavasz igen különös hatást gyakorolt. Ahány elegáns, csinos, jókedvű nő csak elment a pad előtt, elkomorította az öreget, a szegényes külsejű, beteges, közönséges, kopott nők viszont valósággal vonzótták pillantását, feltűnően érdekelték. Rájuk mosolygott. De olyan nyíltan mosolygott rájuk, hogy már csaknem türehtetlen volt. Olyan rendszeresen tette, hogy nem lehetett szó véletlenről. Viselkedése annál is különösebb volt, mert az öreg uron senki se találhatott semmi kivételt, távolról sem kéthette az örült benyomását, jámbor, finom külseje, tiszta pilantása, nyugalma, szerény, de rendes öltözködése minden gyanun felül állott.

Két óra előtt tíz perccel ezen a szép, napsütéses napon, amikor a fák már lombosodtak, a fecskék is visszatértek, mikor mindenki munkahelyére igyekezett, mikor százával sétáltak el a nők a pad előtt, az öreg ur akárhány szép lányt találhatott volna, de valahányszor nő ment el a pad előtt, az öreg ur izgatottan tévovázott, mintha rendkívül kényes feladatról kellene döntenie. Veríték gyöngyözött homlokán és olyan izgatott lett, hogy már hangosan mormolta maga elé: „Persze, jobb, ha ketten vannak, ez kevésbé feltűnő. De nem ezek, ezek túlságosan csinosak. Késő van, döntenem kell. Öt percen belül döntenem kell.”

Ebben a pillanatban két csunya lány közeledett a pad felé. Messziről lerített róluk a szegénység. Csunyaak voltak és rosszkedvűek. Az öreg ur nekikészülődött. A két lány észrevette, hogy mosolyog s olyan mozdulatot tesz, mintha meg akarná szólítani őket: megijedtek és meggyorsították lépteiket:

— Nézd csak!

— Ha megszólít, szólók a rendőrnek.

De az öreg ur már föl is emelkedett, kalapját kezében tartva hozzájuk lépett és udvariasan meghajolt; a fiatalabbik lány megállt és támadóan fordult az öreghez:

— Mit képzél? Hogyan merészel?

— Bocsásson meg, kisasszony, — mondta az öreg ur — mingyárt megmagyarázom. Végtelenül leköteleznék, ha egy szivességet tennének nekem, ami önöknek csak két percükbe kerül. Csak arra kérem, kisérejenek el a szomszédos bankba. Szabad kérdezni, hogy a hölgyek nagykorúak-e?

— Igen — felelt egyszerre a két csunya lány és csodálkozva várt.

— És egyikük sincs férjénél? — érdeklődött az öreg ur. Mikor tagadó választ kapott, az ucca sarka felé mutatott: — Akkor nagyon kérem, kövessenek ide, a bankba. Nagyon hálás leszek érte.

A két lány álmélkodva egymásra nézett, azután némán elindultak. Az öreg ur mögöttük ment és megnyugtatóan vigasztalta őket:

— Ne féljenek, semmi rosszat nem akarok, ellenkezőleg.

A lányokat teljesen megnyugtatta, mikor látták, hogy az öregurat a bankban már várják. Az öreg egy asztalhoz lépett és zsebéből kivett két egyforma köteg bankjegyet. A két lánynak egy-egy papirost adott:

— Töltsék ki ezt a két lapot — mondta — az összeg helyére írjanak százezer frankot és írják alá. Megmutatom, hogy kell. Azután a pénzt én befizetem és akkor önöknek fejenként százezer fran-

kig folyószámlájuk lesz itt. De csak a jövő hónap elsejétől kezdve. Csak akkor kapnak csekkönyvet. Nehogy valami ostobaságot csináljanak a pénzzel, legyen idejük meggondolni, mihez fognak vele. És addig itt van mindegyiküknek ezer frank. — Ezzel egy-egy bankjegyet nyújtott át nekik.

Mire a két lány feleszmélt, az öregur már kifelé indult a bankból.

— De uram, az Istenért, — szaladt utána az egyik — ez lehetetlen. Kicsoda ön? Legalább azt kell tudnunk, kinek köszönhetjük.

Az öregur némán átadta névjegyet és elhagyta a helyiséget. A csunya lány a névjegyre pillantott: egy közjegyző neve állt rajta. Érthetetlen csoda. A két lány megzavarodva nézett egymásra...

Az öregur pedig, miután nehéz jótékonyági feladatát teljesítette, visszatért a parkba és leült a padra. Ravaszul mosolygott. Amit tett, fogadalmából tette. Hosszu, hosszú éveken keresztül, valahányszor utánanézett, nyert-e a sorsjegye, így fogadkozott: „Ha egyszer egy milliót nyerek, kétszázezer frankot adok egy csunya lánynak. Borzasztó, hogy a csunya milyen szerencsétlenség egy lány számára.” Hosszu, hosszú éveken át fogadkozott, hogy így fog cselekedni. S ha gépirónőre volt szüksége, ő maga is a legcsinosabb jelentkezőt választotta. Ezért azután súlyos lelkifurdalása volt. S mikor sorsjegyet csakugyan egymillió nyereménnyel húzták ki, az öreg ur teljesítette fogadalmát és most már úgy érezte, joga van mosolyogni mindhalálig.

CORSO-slágermozgó Tel.: 2065.

Az 1938. év leghatalmasabb filmje:

AZ ORKÁN

(THE HURRICANE)
DOROTHY LAMOUR
és JON HALL

Rövidadások: 8 mérs., 5, 7.15 és 9.15 órákor.

Kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek.

Földalatti morailás Zágráb közelében

Zágrábból jelentik: Az itteni obszervatórium több szakértője Kaproncára utazott, ahol a leg-erősebb volt a vasárnapi földrengés és ahol az a legtöbb pusztítást okozta. Kaproncán a vasárnapi földrengés óta állandóan hallani lehet földalatti morailásokat.

**Aranyért ellen
Goedecke fele arusol!**

A szudéta-német vidék a sutlogó és ordító propaganda lázában

HENLEIN

Karlsbad, a világfürdő ilyenkor, március végén még csak eszmélkedik téli álmából. Az **Alte Wiese** elegáns üzletei zárva vannak s a **Hotel Pupp** is csendes és magárahagyott. Telen alig akad kurázó vendég Karlsbadban s aki van, szegény ember, akit idült gyomor bajával küldött ide a betegsegélyző, vagy a nyugdíj-intézet. Ez a fürdőhely pedig a pénzes vendégekre rendezkedett be. Természetes tehát, hogy csak a gazdag idegenekkel szemben udvarias, csak az ő jelenlétükben hajlandó elrejteni igazi érzelmeit.

A SZEGÉNY GYOMORBAJOS NEM SZAMIT

A szegény beteg vendég nem zavarhatja a karlsbadiakat, akik májusig egymásközötti egvedülésben érzik magukat s a hüvös vasárnap délutánokat ki is használják világnézeti és politikai akaratuk megbizonyítására. 1938. márciusának utolsó vasárnapja mindenképp alkalmasnak látszott a Henleinék iránti rokonszenv beszédes demonstrálására. A szudétanémet párt az elmúlt héten legnagyobb politikai sikerét szerezte meg s a vasárnapi gyűléseken el is dicsekedtek vele a párt szó-nokai, hogy az aktivisták is kénytelenek voltak behódolni Henlein Konrádnak. De Karlsbad aránylag politikamentes város, hol a fürdőidény várható alakulása képezi a lakosság legnagyobb gondját. A szudétanémet párt igazi manifesztaációi vasárnap a két legnéme-tebb gócban, Reichenbergben és Égerben zaj-lottak le.

HENLEIN SZERENCSEJE

Amíg a gyorsvonat Éger felé robot, német falvak és ipartelepek usznak el a vonal mentén. Vasárnap van, a gyárkémények munkátlanul merednek a borongó égnek s az emberek ünneplőbe öltözve készülnek a pártgyűlésekre. A párt természetesen a Henlein párt. Néhány nap óta megvalósult itt a totalitás, melyet váltakozó sikerrel, csak a német szociál-demokraták zavarnak meg. A szudétanémet tömeg Henleiné az tagadhatatlan. A pszichózis, amely éveken keresztül csak lappangott, most teljes erővel kitört az észak- és nyugatcsehországi németországban s mindaddig, amíg maga ki nem ábrándul az új heroizmus politikájából, Henlein fog tartani.

A szudétanémet párt vasárnap száznál több népgyűlést rendezett Csehország és Morvaország német helységeiben. Henleinék győzelmi tort ünek. Mivel nyerték meg a tömeget? Kétségtelen, hogy az elmúlt évek gazdasági depressziója, amely a német iparvidéket különös mostohasággal sújtotta, kezére járt Henleinnek, aki a nyomorúságot a Berlinben tanult propaganda félelmetes eszközeivel tudta politikai céljainak szolgálatába állítani. Amellett, ezt meg kell mondani végre, a szerencse is nyomába szegődött ennek a párt-nak. Nem is szólva arról, hogy a hitleri német-ország minden nemzetközi sikere olaj volt a hamu alatt parázsló tüzre, a véletlen, a politikai sikernek ez a kimeríthetetlen bő forrása szinte odarakta Henlein lábához a soha nem remélt lehetőségeket.

A GABLONZI PÉLDA

A szudétanémet vidék ipara a közeli he-tekben, sőt már a közeli napokban teljes kapari-tása igénybevételeivel meg fogja kezdeni a munkáját. Mi tette ezt lehetővé? A Csehszlovákia és az Amerikai Egyesült Államok közötti kereskedelmi szerződés, amely például egy isapással véget vetett a gablonzi díszműipar

válságának, mert a legtöbb vámkedvezmény kikötése révén versenyképessé tette a cseh bizsutiát Amerikában a japán dömpingáruval szemben. Am ki fogja elhinni Északcsehországhon, hogy nem Henlein, hanem Hodzsa és Krofta szereztek munkát a német lakosság-nak? És, hogy ezt valóban senki sem hisse el a választók közül, arról majd bőségesen gondoskodik a szudétanémet párt propagandája.

„ES KOMMT DER TAG“

Propaganda, propaganda, propaganda. Ez a kor és a németiség jelszava. Égerland szinte uszik a plakátok és jelszavak rengetegében. Nincs az a rossz médium, aki tartósan ellen-tudjon állni a hipnotizőrnek. De nem is taná-csos ellenállni. Aki mégis megkísérli, társa-dalmi és kereskedelmi bojkott alá kerül.

A HÖLGYKÖZÖNSÉG FOKOZOTT ÉRDEKLŐDÉSE

KISÉRI A

DIVA

MODELLHÁZ

Minorita-palota

Consum és Inlespirea tagok bevásárlási helye

PERMANENS TAVASZI KABAT- és RUHAMODELL BEMUTATÓJÁT

A Henlein-párt vasárnapi gyűlésein egyöntetűen hangoztatta, hogy kész a csehszlovák többséggel kiegyezésre, Henlein minduntalan hangsúlyozza, hogy fenntartás nélkül elismeri a mai csehszlovák határokat. De ezzel egyidőben a felelőtlen alvezérek és a bizalmi emberek siserahada elindította a sutlogó propagandát, amely semmi bizonyosat nem állít ugyan, de felnyitja a kombinációk lehetősége sorompóit a nép zaklatott fantáziája előtt. „Es kommt der Tag“ — ezt sutlogják mindenfelé. Eljön a nap, — ez a semmitmondó és mégis riasztó mondat behatolt a szudétanémet munkás és polgár idegeibe, házába, családjába. Eljön a nap, — így szól a hipnotizőrök varázsszava. Gondoljon mindenki, amire akar. Bizonyosat senki sem állít. S mégis mindenki tudja a varázsige igazi értelmét, aminthogy azt is tudnia kellene, hogy „az a bizonyos nap“ sohasem fog elkövetkezni, legalább is nem anélkül, hogy európai háborút vonjon maga után. De itt, Égerlandban, egvelőre nincs becsülete a valóság-nak és a legikának. Az emberek a dinamikus korszellemről ittasultan, fegyelmezetten, zárt sorokban vonulnak a Henlein-párt népgyűlé-seihez. Talán nem is a szónokok untig ismert frázisaira kíváncsiak, hanem alibit akarnak bizonyítani maguknak és főként ki akarják vonni magukat a párthivek bojkottja és terrorja alól.

NÉPGYÜLÉS WALLENSTEIN VÁROSÁBAN

Égerben paloták és szobrok emlékeztetnek Wallenstein Albrecht Vencel Euzebiusra, Friedland hercegére, Gusztáv Adolf svéd király egykori fővezérére, majd legyőzőjére, kit a főtéren álló városházán gyilkoltak meg 1634 február 25-én. A régi dicsőség itt már elveszítette varázsát. Az emberek új hősiességre szomjaznak. Vasárnap nem kevesebb, mint 35 ezer ember vett részt a szudétanémet párt-nak égeri népgyűlésén, ahol Kundt és Frank képviselők hirdették a henleini „igazságot“. Éger

különleges jelentőséget nyert a német kisebbségpolitikában. Ez a köztársaság legnémetebb városa, ahol az 1930. évi népszámlálás adatai szerint a lakosság 92 százaléka német nemzetiségű. A csehszlovák kormány új kisebbség-politikai gyakorlatának megfelelően az égeri köztisztviselőket 92 százalék erejéig németekkel cseréli ki. Ezt a vivmányt is magának vindikálja Henlein, holott az intézkedés szerves folyománya Február 18. politikájának, amely-ről vasárnap Égerben ismét elmondották, hogy „nem vált be“. Vasárnap Égerben 35.000 egyébként békés munkás és polgár égett a fanatizmus tüzeiben. A Sieg-Heil kiáltás időnkint oly dühörgő zajjá verődött, hogy bizonyára áthallatszott a közeli német határon. A német vasutasok, mondják, akik a nemzetközi vonatokkal Égerbe érkeztek, előgedetten dörzsölték kezeiket a pályaudvaron.

EGYSÉGFRONTBA TÖMÖRÜLTEK A CSEH IFJUSÁGI SZERVEZETEK

A csehszlovák polgári pártok ifjúsági szervezetek kiküldöttjei kihallgatáson jelentek meg Hodzsa miniszterelnöknel, akinél bejelen-tették, hogy a nemzeti érzelmi csehszlovák ifjúság kizárólag a csehszlovák állam érdeké-

ben akar munkát kifejtetni és ezért a személyi és pártérdekeket alárendeli a köztársaság szük ségleteinek. Bejelentették, hogy az agrárpárt, a nemzeti egység pártja, az iparospárt és a nemzeti liga ifjúsági szervezetei a csehszlovák ifjúság nemzeti bizottságába tömörültek. A miniszterelnök az ifjúság képviselői előtt kifejtette, hogy a kormány örömmel lát minden olyan kezdeményezést, amely alkalmas az államhő erők egységének megteremtésére. A kormány, — mondotta Hodzsa miniszterelnök, — maga is egységes célkitűzésében és egységesen kívánja programját megvalósítani.

A Lidové Noviny közlése szerint az egységsfrontba tömörült ifjúsági szervezetek, amelyekhez minden bizonnyal csatlakozni fognak a szociálista pártok ifjúsági csoportjai is, 250 ezer tagot tömörít magába.

Ötezer főnyi japán sereget keritettek be a kínaiak

Hankeuból jelentik: A Tiencsin-pukeui szakaszon ötezer főnyi japán hadsereget teljesen bekerítettek a nagy csatorna közelében. A japánok helyzete rendkívül veszélyes, mert minden pillanatban megsemmisíthetik őket. A japán hadoszlopok ezidőszert abbahagyták az ellentámadási kísérleteket és veszélyben levő bajtársaik felszabadítására indultak. (Rador).

„URANIA“ 5, 7, 15, 9, 30
Te. 12 32

Folytatódik a páratlan siker!

Orgona- virágzás

Jeanette Mac-Donald és Nelson Eddy csuccfilmje

Mérsékelt hely-
árak!

Teljesen új kópia!

Minden nap leg-
csodásabb zenés-
filmalkotása,
melyre évtizedek
múltán is büszkén
fognak hivatkozni!

A Technika nagy offenzívája a Természet ellen

Páncélkocsival és repülőgéppel akarja meghódítani Byrd kapitány a titokzatos Délisarkot

Byrd hernyótalpu motoros páncélkocsit épített a jéghegyekkel szaggatott terepen oszó mozgásra — Egyhelyből fel- és leszálló repülőgépek és önmaguktól nyíló konzervek

Newyorkból jelentik: Hernyótalpu páncél tankkal és egyhelyből fel- és leszálló, autogiro-repülőgéppel akarja a Délisark még ismeretlen s a tudomány szempontjából fel nem mért misztikus világát meghódítani a sarki expedícióról híres amerikai Byrd Richard tengernagy. Reméli, hogy ezekkel a modern technikai gépekkel Scott és Amundsen elkezdett munkáit folytatni tudja, aprólékos megfigyeléseket, méréseket végez majd s a tudomány számára anynyira nélkülözött pozitívumokat sorra feltárja a még mindig ismeretlen s szinte megközelíthetetlen Délisarkról.

Byrd fél a konkurenciától

A legújabb délsarki expedíció előmunkálatai több mint egy éve folynak.

Az előkészületeket mindeddig a legnagyobb titokban tartotta a Nemzetközi Sarkvidékkutató Társulat, nehogy a nagy versengésben valaki megelőzze Byrd-et. A legnehezebb követelmény, amelyet meg kellett oldania a bátor sarki kutatóknak: a legnagyobb biztonság elérése a mérhetetlenül kegyetlen hideg és a gyakori vad hóviharak ellen, amelyek legjobb ismertetői a sarkvidéknek és amely jelenségek az összes eddigi expedícióknak nemcsak időleges megakadályozói, hanem sokszor megakasztói voltak, nem egyszer halálos áldozatot is követelve.

A jéges heggyekkel megszagatott, egyenetlen terep szakadékaival áthidalására Byrd admirális hernyótalpu, páncélos, motoros tankot találta legalkalmasabbnak.

Számos kísérlet és próba után jutott arra a meggyőződésre, hogy ez a gép az, amelynek használata biztosítja számára a sikert.

Csodagépek a tudomány szolgálatában

Két hatalmas páncéltank szolgál, mint „mozgóbázis”, míg a kiinduló állomás és a tároló-berendezések ismételtén a Rossplateaun lesznek.

Az egyik tankkocsi állandó szállásnak és tudományos kísérletezési központnak fog szolgálni. Ezt a kocsit a másik tankban elhelyezett elektromos-telep fűti és világítja meg ugyaneben a kocsiban lesz elhelyezve a rövidhullámú rádióadó- és felvevőállomás. Az expedíció konyháját ugyancsak elektromos főzőkályhával szerelik fel úgy, hogy minden nap biztos a meleg étel.

A terep felkutatására és kisebb tudományos kutatások elvégzésére, valamint helyszíni mérésekre és kirándulásokra további két másik könnyebb tankkocsi szolgál, azonkívül két autogiro, illetve helikoptera (függetlenül fel emelkedő repülőgép, amely egyhelyből képes fel- és leszállani, a repülőgép hosszantós síkjával párhuzamosan forgó, nagy, négyszárnyú légszárny segítségével).

A tankok könnyű fémbe készülnek és ugyancsak könnyűfémbe készített, összesze-

relhető hidakat visznek magukkal, melyeknek segítségével a jéghegyek szakadékait hidalják át, hogy azokon a gépesített expedíció tankjai biztosan közlekedhessenek. Az expedíció nehéz tankjai előtt minden esetben könnyű „helyzetkémlelő” tankok haladnak, hogy meggyőződjenek a jégrétegek elegendő szilárdságáról és hordképességéről.

Az expedíció élelmezésének céljaira az amerikai konzerv-ipar e célra készített és kipróbált süritett konzerveit használják majd, amelyeket úgy készítettek, hogy azokat elektromos uton fel kell melegíteni s a konzervdoboz önmagától kinyílik, ha a megkívánt 80 fok C-t eléri s külső alakjukra is hiven utánozzák a porcellánból készített étkezöberendezéseket.

Férfi és női **szövetek**, selymek és mindennemű textilárak

legjobbák és legolcsóbbak

I. Eisele-nél, Arad, Str. Meşianu 2.

A tank megbízhatóbb, mint a kutyasán

Byrd tengernagy határozott meggyőződése, hogy csakis a legjobb technikai felkészültséggel, a technika mai állásának legkipróbáltabb gépeivel képes megoldani a vállalkozást. Ezek ugyanis határozottan biztosítják az expedíció életét, nemkülönben azt is, hogy ez az ut ne csak rekordhajászás legyen, hanem azt is, hogy az expedíció tudós tagjai a magukkal vitt mérő- és megfigyelő-műszerek segítségével tudományos munkásságot is tudjanak kifejteni, hosszabb időn keresztül.

Byrd nyilatkozatából kitűnik, hogy teljesen szakított az előző expedíciók által használt kutyasánokkal, mert szerinte a kutvák, továbbá a szán, mint sarki közlekedési eszköz, teljesen megbízhatatlan. Ezért tért át Byrd a könnyűfémbe készített tankok kettős rendszerére. A legnehezebb uthoz a nehéz gépeket, a végső cél elérésére a könnyebb tankokat fogja használni. Mivel mindig háromszoros garnitúrával indul kirándulásaira a „mozgó bázisokról”, háromszoros annak a biztonsága is, hogy ne kelljen emberáldozatot hoznia.

Az Antarktisz halottai

Mindenesetre a gyakorlat meg fogja mutatni, hogy az Antarktisz világában a technika vívmányai mennyire állják meg helyüket, hogyan válnak be s hogy a hozzájuk fűzött remények megvalósulnak-e.

Mind ezt számításokkal és előrelátásokkal megoldani nem lehet. Mindig vannak meglepetések, amelyeket százszázalékosan előrelátni nem lehet. Nagy és nyílt kérdés, hogy a technika le tudja-e győzni legnagyobb ellenségét a Délisarkot.

Ismeretes Nobile ugyancsak technikai eszközökkel keresztülvitt de kudarccal végződő és óriási emberáldozatot követelő légihajós expedíciójának tragikus kimenetele. És eszünkbe jut Scott és Amundsen elkeseredett harca.

Scott expedíciója nagyszámu kísérőből állott. A technika akkori állása szerint a legjobb eszközökkel felszerelve indult a Délisarkra. Az expedíció mégis dolgvégzetlenül tért vissza s ami a legszomorúbb, mire Scott a Délisarkra ért addigra már ott találta Amundsen kitűzött lobogóját s a svéd király okkupációs levelét. Amundsen azért győzött, mert grönlandi kutyaszánokkal gyorsabban tudott haladni. Igaz, hogy sem Scott, sem Amundsen hosszabb ideig a sarkon nem időztek, kutatásokat, méréseket a tudomány számára nem készítettek s így Byrd lesz az első, aki örökbecsű anyaggal fog — siker esetén — visszatérni kétségtelenül így is veszélyesnek mondható délsarki expedíciójáról.

Meghalt House ezredes, a wilsoni 14 pont egyik szerkesztője

Newyorkból jelentik: Ma meghalt House ezredes, aki 1914-től 1916-ig az európai kormányoknál Wilson elnököt képviselte, tagja volt a szövetségesek legfelsőbb haditanácsának és igen fontos szerepet játszott a versaillesi békeszerződés körüli tárgyalásokon.

House ezredes 1858 július 26-án született a texasi Houstonban. Kora ifjúságában megkezdte politikai tevékenységét, 1912-ben jelentős részt vett Wilson elnökké választásának előkészítésében. Amikor Wilson megválasztották, az különböző magas hivatalokat ajánlott föl House ezredesnek, aki azonban nem vállalt hivatalot, ellenben továbbra is bizalmas barátja és tanácsadója maradt az elnöknek. House érdeklődése főként a külpolitikára irányult. 1914-ben Európában járt és közvetíteni próbált Németország és Anglia között. Amikor a háború kitört, Wilson elnök megbízásából igen fontos diplomáciai tanácskozások egész sorát bonyolította le Európában. Későbbben része volt Wilson 14 pontjának megfogalmazásában s a népszövetségi alapokmány tervének elkészítésében. 1918. októberében őt küldte Wilson Párisba, hogy a szövetségesek tanácsában Amerikát képviselje. Országának megbízásából ő vett részt a németekkel való fegyverszüneti tárgyalásokon. Egyike volt azoknak az amerikai kiküldötteknek, akik a Németországgal létrejött békeszerződést alá írták s mint az európai viszonyok alapos ismerője állandó tagja volt a szövetségesek különböző békebizottságainak. 1921-ben House ezredes könyvet adott ki a párisi béketárgyalásokról.

Az innsbrucki temetőből eltávolították Dollfuss siremlékét

Innsbruck. Német hivatalos jelentés szerint, kedde virradó éjszaka ismeretlen tettek Innsbruckban eltávolították a Dollfuss kancellár sírja fölé emelt emlékművet. A jelentés szerint, az emlékmű ellen valószínűleg kommunisták követtek el merényletet, mert a síron levő keresztet is lerombolták. Az innsbrucki nemzeti-szocialista hivatalos sajtó hangsúlyozza, hogy ez a bűntény nem maradhat megtorlatlan. A bűnösök nem tartózkodhatnak a nemzeti-szocialista pártban, mert a hasonló cselekmények, — írják a lapok, — a német népnek csak tekintélyét kisebbíthetik.

PENSIÓBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többé, mint szállodába egymagában a szoba

Ha Budapestre jön, lakjon a **Belvárosi Pensióban**

IV., Veres Pálné uca 10., főemelet, a Belváros szívében.

Hideg melegviz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

Musvétli Sportvonat Budapestre

utlevél nélkül, csak egy személyazonossági igazolvánnyal. Indul ápr. 21-én délelőtt, Budapestről visszaindul ápr. 26-án este

Részvételi díj Lei 1820.—, gyermekeknek 10 évig Lei 820.—

Beiratkozási határidő április 15-ike

Beiratkozási helyek Aradon: **WAGONS-LITS//COOK** és az **EUROPA**

menetjegyiroda
s Minorita-palotában

menetjegyiroda
F. Sandor könyvtárban

A jubiláns „Gazeta Transilvaniei“ Százéves a legelső román újság

A legrégebb román napilap, a „Gazeta Transilvaniei“ ebben az évben ünnepli meg fennállásának százéves évfordulóját. A román társadalom kebelében máris nagy előkészületek folynak a jubileumra, ami érthető is, hiszen hosszú emberöltőkön keresztül ez a lap volt a románság egyik legerősebb érdekvédelmezője.

A lapot a román nemzeti mozgalmak egyik legkitűnőbb élharcosa Baritiu Gheorghe alapította. Amikor Baritiu 1836-ban Braşovba került tanárnak az ottani román iskolába, csakhamar tárgyalásokat kezdett a Honterus-nyomda akkori szász kiadójával, aki egyszersmind a „Kronstädter Zeitung“-ot is nyomatta. — A könyvkiadó és könyvnyomdász Gött-tel azonban csak két év múlva tudott megállapodni. Így a „Gazeta Transilvaniei“ első számai csupán 1838-ban látták napvilágot. Abban az időben csak könyvnyomdászok adhatták ki lapokat és így a „Gazeta Transilvaniei“ évtizedeken keresztül, mint a szász Gött kiadása jelent meg. Irti azonban a lapot természetesen a legkitűnőbb román szellemiségek irták Baritiu vezetésével. A szellem, amelyben Baritiu és legjobb munkatársa Mureşan a lapot vezették, mindjárt az újság életének kezdetén a beszüntetést vonták maguk után. Baritiu és Mureşan kénytelenek voltak Bécsbe utazni, hogy az újra megjelenést kieszközöljék. Nopcsa báró kancellár — szüleiére nézve maga is románember — egyengette utjukat és a lap nemsokára újból megjelenhetett. A cenzor kevéssel később olyan jelentéseket adott a „Gazeta Transilvaniei“-ről a felsőbb hatóságoknak, hogy benne Baritiu kommunista propagandát fejt ki, mert a nagy mágnásbirtokok felosztását követeli a földművelő nép között. Sok megkötöttség és a lap kis példányszáma ellenére is rendületlenül folytatta megjelenését ebben az időben a „Gazeta Transilvaniei“. 1847-ben még mindössze nyolcszáz példányban jelent meg s példányszámainak nagyrésze is nem annyira Aradban, mint az Okiráltságban talált olvasókra. 1849-ben némi zavar keletkezett a lap életében. Bem tábornok braşovi bevonulása elől Baritiunak menekülnie kellett, viszont menekülése közben az oroszok fogták el és vetették börtönbe Cernautiban. Csak az év végén, decemberben szabadult ki Baritiu cernauti fogságából és adhatta ki Braşovban hazatérve újból a lapot. Baritiu után Mureşanu Aurel vezette tovább a „Gazeta Transilvaniei“-t. — Hosszu évtizedek kitartó munkásságában a lap egyre nagyobb jelentőséget nyert s példányszámában is nagyon szépen előretört.

Amikor 1908-ban a „Gazeta Transilvaniei“ hetven éves fennállási jubileumát ünnepelte, a „Budapesti Nemzetiségi Képviselek Klubja“ táviratilag fejezte ki a lappal szerencsekívánatait. A távirat aláírói között ott volt a jelenlegi csehszlovák miniszterelnök Hodzsa Milán, valamint a román képviselők közül Vaida-Voevod és Maniu neve is.

Jelenleg a „Gazeta Transilvaniei“ Braniste Victor a kitűnő publicista és Voicu Nişescu volt miniszter vezetése alatt áll.

LORD PERTH

Mussolini lazít a Berlin—Róma tengelyen

CIANO

Rómából jelentik: Lord Perth római angol nagykövet és Ciano külügyminiszter tegnap ismét több órán át tárgyaltak. Hír szerint — mi is jelentettük már tegnap — az olasz—angol megegyezés már létrejöttnek tekinthető.

Angol és olasz diplomáciai körök véleménye szerint az olasz—német kapcsolatok között olyan mélyreható változás állt be az Anschluß miatt, amely Mussolinin új cselekvésre kényszeríti.

Olaszországnak, amint az angol—olasz tárgyalások során kidomborodott, nem tetszik Németország tulságosan kihangsúlyozott nagyhatalmi pozíciója s az a mód sem, ahogy terveit Hitler végrehajtja.

Mussolini, angol diplomáciai körök véle-

ménye szerint, lazítani fogja a berlin—római tengelyt és London felé irányítja az olasz külpolitikát. Erre vall a feltűnően gyorsan megkötött olasz—angol egyezmény és az, hogy Róma nem informálta Berlint az eseményekről.

Hír szerint az olasz—angol megegyezést még e héten nyilvánosságra hozzák s rögtön utána Olaszország olyan lépéseket tesz, amelyek nemcsak enyhíteni fogják az európai feszültséget abban az irányban, ahogy azt Anglia szeretné.

Az „Informația“ című bucureştii lap megerősíti azt a hírt, hogy az olasz—angol tárgyalások befejezése után fontos tárgyalások kezdődnek Róma és Páris között.

Nem hosszabbítják meg az állampolgárságok felülvizsgálatával kapcsolatos okmányok bemutatásának határidejét

Aradon az okmányok benyújtásának határideje: április hó 13

Bucureştiből jelentik: Az igazságügyminisztérium közli a következőket: Az állampolgársági felülvizsgálattal kapcsolatos iratok letételére kitűzött határidőt nem hosszabbítják meg. E határidőn túl, indokolt esetben, csak 20 nappal utóbb határidőt adnak az iratok be-

nyújtása végett, amint arról egyébként a törvény is intézkedik.

Aradon egyébként az állampolgársági felülvizsgálattal kapcsolatos iratok letételének határideje — minden más téves magyarázattal szemben — április 13-án jár le.

Tíz amerikai állam csatlakozott eddig Roosevelt „emigráns“ akciójához

Washingtonból jelentik: A németországi és ausztriai emigránsok kivándorlásának megkönnyítése érdekében alakult bizottsághoz eddig az amerikai Egyesült Államokon kívül Belgium, Franciaország, Brazília, Sandomingo, San Salvador, Haiti, Mexico, Peru és Uruguay jelentette be a csatlakozását.

A római Stefani ügynökség jelenti: Ciano

gróf olasz külügyminiszter kedden tudatta az amerikai nagykövettel, hogy az olasz kormány bel- és külpolitikai irányelveire való tekintettel nem fogadhatja el az amerikai kormány meghívását és nem vehet részt az amerikai kormány által az ausztriai és németországi politikai menekültek elhelyezésére alakítandó nemzetközi bizottságban.

Vevőink ezrei bizonyítják, hogy

TAVASZI KABÁTAINK MINT MINDEN
ELEGANCIÁBAN MINŐSÉG és ÁRBAN **VEZETNEK** EVBEN

FORTUNA női konfekció
P. Avram Iancu 1. Consum és Inlesnierea tagok bevásárlási helye

Papen — ankarai német nagykövet
— Hitler a Balkánra és a Közelkeletre is ki akarja terjeszteni befolyását —

London. A Daily Telegraph jelenti Istambullból, hogy ottani híresztelések szerint a törökországi német követség vezetését Papen veszi át. Ezt a hírt török hivatalos körök e pillanatban még nem erősítették meg. Török politikai körök úgy vélik, hogy Papen ankarai kinevezése egyet jelentene azzal, hogy Németország fokozott jelentőséget tulajdonít Törökországnak a nemzetközi politikában. Kétségtelen jele lenne egyúttal a Drang nach Ostennak is, tehát annak, hogy Németországnak politikai és gazdasági érdekhálózatát a Balkánra és a Közelkeletre is ki akarja terjeszteni. Papen feladata lenne ellensúlyozni Törökországban az angol és a szovjet orosz befolyást.

Egy előkelő, fiatal bucureştii
uriasszony rejtélyes öngyilkossága

Bucuresti. Egy alig 20 éves, chisinaui származású asszony, aki két hónappal ezelőtt ment férjhez Steinburg légügyi minisztériumi tisztviselőhöz, hétfőn este egy függőzsinórral lakásuk ablakának kilincsére felakasztotta magát s mikor férje, aki egy közeli vendéglőben vacsorázott, visszatért, feleségét már holtan találta. Az öngyilkosság okát még nem sikerült kideríteni. A fiatal pár a legszebb egyetértésben élt. Egyedüli magyarázata az öngyilkosságnak az lehet, hogy a fiatal asszony már több műtéten esett keresztül s idegbeteg volt.

SELECT: 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órákor.

GINGER ROGERS—FRED ASTAIRE
vidám, látványos nagyszerű film e

Szabad kérem!

Uj híra 16

Femek pótkép

Husvét OLASZORSZÁGBAN

a C. I. T. különvonatával

Április 20 — Május 2

Venezia — Fiorenza
Roma — Napoli

JELENTKEZÉSI HELY:

Lei 8.500

ARAD:

„EUROPA“ Francisc Sándor, Bul. Reg. Maria 10.

TIMISOARA:

„SARPI“ Str. I. C. Bratianu 47

„EUROPA“ Birdev, Str. I. C. Braianu 45

„EUROPA“ Banca Centrala, Str. Alba Iulia 9.

Az Aradi Közlöny automata-telefonszámai:

Szerkesztőség20-14
Kiadóhivatal... ..11-51

Tanulságos állatmese

Aesopusba való történetről érkezik hír Magdeburgból. Egy közeli falucskában a gyerekek kóbor farkaskutyát találtak. Az állat farkcsóválva követte őket a faluba s olyan barátságosan viselkedett, hogy hamarosan a falu kedvence lett, minden jóval tömtek és valósággal vetekedtek érte, ki lássa el, amíg jelentkezik a gazdája.

Másnap kiderült, hogy farkast néztek kutyának, elterjedt ugyanis a hír, hogy a közeli állatseregletből megszökött egy farkas. A falu uccái kiürültek, az ajtókat eltorlaszolták, a baromfit elzárták. Három állig felfegyverzett férfi a farkas keresésére indult, egy kockacukorral közel csalták és agyonlőtték.

— IDŐJÓSLAT. Nyugati szél, ma még helyenként eső, holnapra a felhőzet szakadozása várható. A hőmérséklet emelkedik.

— Az angol királyi pár Franciaországban. Párisból jelentik: A francia kamara egyhanguan elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely az angol királyi pár franciaországi fogadtatásának költségeire nyolcmillió frankot irányoz elő.

— Cáfollák Rakovszki szabadonbocsátásának hírére. Varsóból jelentik: A Stefani ügynökség jelentése szerint iólértésült lengyel körökben nem adnak hitelt annak a híradásnak, hogy Rakovszkit, mint annak idején Radeket, titokban szabadon engedték volna. A Stefani megállapítja, hogy nehéz hitelt adni a Rakovszki szabadonbocsátásáról elterjedt híreknek akkor, amikor Sztalin csak nemrégiben jelentette ki, hogy Rakovszkit a szovjet egyik legveszedelmesebb ellenségének tartja.

— Vasúti menetjegykedvezmények a kocsitel kiállításra. A vasútiügyi miniszterium a kassai országos kiállítás rendezőségével közölte, hogy a kiállítás látogatóinak 33 százalékos menetjegykedvezményt nyújt Kosice-Kassáig és vissza a kiindulási állomásig. Külföldiek a csehszlovák határállomásig vehetik igénybe ezt a kedvezményt. Vasár- és ünnepnapokon ez a kedvezmény 50 százalékos lesz. A kedvezmények a kiállítási igazolványok ellenében lesznek igénybevehetőek. A 33 százalékos kedvezmény érvényben lesz 1938. július 14-től augusztus 31-ig, az 50 százalékos kedvezmény pedig ezeken a napokon: július 16-17, 23-24, 30-31. napjain, augusztus 6-7, 17-18, 20-21 és 27-28. napjain. Mindkét kedvezményes vasútjegy az elindulástól számított 5 napig lesz érvényes.

— ÁPRILIS 28-ÁIG KÖLTÖZKÖDhetnek IDÉN A LAKÓK. Bucurestiből jelentik: A lapjelentések arról számolnak be, hogy az igazságügyi miniszteriumban rendeltetést készítenek, amelynek alapján a lakásbérloknak jogukban áll április 28-án estig a költözködést befejezni, miután Szent György napja április 23-ra, a húsvétot megelőző napokra esik.

— Szigorú sajtórendeletet léptetnek életbe Magyarországon. Budapestről jelentik: Az Esti Kurir szerint a kormány még a sajtóreform kidolgozása előtt rendkívüli sajtórendeletet léptet életbe, amely drákói intézkedésekkel akadályozza meg az államellenes izgatásokat. Elsősorban a szélsőjobb oldali és külföldről táplált izgatás megfékezéséről van szó. Rassay Károly „Tizenkettedik óra” címmel írt vezércikket az „Esti Kurir”-ba, amelyben sürgeti a kormány beavatkozását, mielőtt késő nem lesz.

— Újra egy magyar utasszállító repülőgép érkezett az országba. Szerdán délelőtt többmotoros, nagy utasszállító repülőgép jelent meg újra Arad felett. A gépmadár tiszteletkört írt le Arad felett, majd az aradi repülőállomáson leereszkedett. A repülőter személyzete várta a gépet, amely Budapestről érkezett. A gép a MALERT tulajdona és azon több magyar pilóta és technikai személyzet ült, akik a közeljövőben meginduló Bucuresti-Budapest közötti légijáratra való tekintettel próbarepülésre érkeztek. A magyar repülőgép néhány percnyi aradi időzése után folytatta útját Bucuresti felé.

— Újabb ötezer vagon tengeri kivitelére adtak engedélyt. Bucurestiből jelentik: Tegnap aláírták azt a rendeletet, amellyel felfüggesztették a tengeri kivitelének tilalmát és újabb 5000 vagon kukorica exportjára adtak engedélyt. A közelmúltban tudvalevőleg 300 vagon tengeri kivitelét engedélyezték. Az új engedély abban különbözik a legutóbbtól, hogy hozzájárultak a tengeri clearing után történő kifizetéséhez is.

— A svájci sajtóegyesület „ultimátuma” a nemzetközi újságíró egyesülethez. Párisból jelentik: A német távirati iroda baseli levelezője jelenti, hogy a svájci sajtóegyesület vezetősége ultimátumszerű követelést intézett a nemzetközi újságíróegyesülethez. Követeli, hogy a nemzetközi újságíró egyesületet alakítsák át állandó nemzetközi sajtóbizottsággá, amely a kiadóhivatalokkal állandó érintkezésben kizárólag a szakma kérdéseivel foglalkozzék, tekintet nélkül arra, hogy az egyes államokban milyen politikai rendszer uralkodik. A sajtóbizottságban minden állam egy vagy két küldöttel képviseltetné magát. A svájci sajtószervezet hangsúlyozza, hogy amennyiben ezt a követelést nem teljesítik, kénytelen lenne lépni a nemzetközi újságíró egyesületből.

Az egyéniség kora

Egy hannoveri anyakönyvvezetőnél házasságot kötött két fiatal ember. Menyasszony és vőlegény neve Meyer volt. Nem lévén tanujuk, az anyakönyvvezető hívott be két tanút s kiderült, hogy történetesen mindkettőt Heinrich Meyernek hívják. Mikor a fiatal pár megkapta a házasságlevelet, kiderült, hogy az anyakönyvvezető neve ugyancsak Heinrich Meyer.

— A Középeurópa Kupa titkársága Budapestén lesz. Budapestről jelentik: A Középeurópa Kupa titkársága az Ausztriában bekövetkezett politikai változás miatt ezután Budapestén lesz. Bécsből már el is küldték a Középeurópa Kupa levéltárát. Az osztrák csapatok visszalépése a Középeurópa Kupától befejezett tényleg tekinthető és az idei kupaküzdelmeken négy futbalcsapat fog résztvenni.

Öltöztesse izlésesen gyermekét!

Keresse fel

ELIZA speciális bábú és gyermekruha divatáruházat
Ceanadi bankpalota

hol
Különleges bábú és gyermekruhák, kötöttárúk és Tetra-bábú cikkek vár szűkecs raktára
all rendelkezésre. Legolcsóbb szabott árak!

— Féláru jegykedvezmény a CFR személyvonalain a budapesti nemzetközi vásárra. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága ötven százalékos vasúti jegykedvezményt engedélyezett mindazoknak, akik április 29. és május 19. között a budapesti nemzetközi áruvásárra utaznak. Az utazási kedvezményt a román vasutakon a visszautazásnál élvezhetik a budapesti nemzetközi vásár látogatói. Ugyancsak 50 százalékos utazási kedvezményt nyújt a CFR mindazoknak az idegen állambelieknek is, akik a fent jelzett időpontban Románián keresztül utaznak Budapestre. A gyorsvonatra szóló jegykülönbözetet azonban mindenkinek teljes egészében meg kell fizetni.

A szenvedélyes szimfónikus

altató-dalt dirigál bõmbóló csecsemõjének.

A tolakodó utitárs miatt kellemetlen kalandja támadt egy sibiui asszonynak

Betöröt fogadott be a gépkocsiba és abba a gyanuba került, hogy a körözött szélhámos cinkosa

Cluj. Kellemetlen kalandban volt része Butáné sibiui illetőségű asszonynak. Butáné gépkocsit fogadott, hogy meglátogassa a cluji fogházban büntetését töltő férjét. Amikor fel akart ülni a gépkocsira, egy férfi tolakodott mellé és arra kérte, engedje meg, hogy vele együtt utazhassék a gépkocsin Clujra, ahol nagyon sürgős dolga van. Az asszony kelletlenül bár, de engedett a kérésnek. Albaulian Butáné megállította bérkocsiját, hogy megebédeljen. Erre az időre az ismeretlen utitárs is kiszállott a kocsiból és ebéd után folytatták útjukat. Alig érkeztek meg azonban a vámhivatalig, fegyveres csendőrök tartóztatták fel a bérkocsit és megkezdtek átkutatását. Az asszony elképedésére, a kocsit ülése alól egy hatalmas vég finom férfiszövetet húztak elő.

Az ismeretlen utitárs erre futásnak eredt, de a csendőrök utánvetették magukat és elfogták. Bekísérték a központi rendőrségre, ahol kiderült, hogy Sandulescu Dumitru falticeni illetőségű rovtomultu egyén s a rendőrség régóta körözi. Sandulescu az utóbbi időben Sibiuiban több betörést követett el, de mindig sikerült egérutat nyernie. Utközben Albaulian szintén megkísérelt egy betörést, de észrevették. Mielőtt elfoghatták volna, akkorra már az alkalmi gépkocsiban Cluj felé robotott. A hatóságok az albaulian rendőrség telefonértesítése alapján tartóztatták fel a gyanús autót. Butánét és a kocsit vezetőjét is kihallgatta a rendőrség az ügyben, de miután bebizonyosodott, hogy nincs semmi részük Sandulescu üzletmeiben, szabadon engedték őket, míg a betörőt őrizetbe vették.

— Román művésznők sikereit Németországban. Berlinből jelentik: A berlini román követesi védnöksége mellett a román zeneéletnek három kiválósága mutatkozik be Németország nagyobb városaiban a német publikum előtt. Viorica Ursuleac és Maria Ciobotari művésznők neve nem ismeretlen a zenei körökben, amennyiben mindketten több ízben szerepeltek Lipszében. A két kiváló operaénekesnőre már régóta felfigyeltek. Nagy feltűnést keltett Lola Bobescu hegedűművésznő, akit a német zeneőrök Sebastian Bach legkiválóbb interpretátorának tartanak. Az előkelő román művésznők hangversenyeit nagy figyelemmel és érdeklődéssel kíséri a közönség s a román vendégművésznők diadalmasan folytatják koncertkörútjukat Németországban.

— Az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek kezelésénél a régóta bevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűviz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a további bélműködést elősegíti, a gyomormozgást megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. Kérdezze meg orvosát.

— Az Urania-mozi annak közlésére kért fel bennünket, hogy az „Orgonavirágzás” című mélyreható szép film minden tendenciózus híresztelés szemben teljesen új és kifogástalan kópiával kerül lejátzásra. A fentiek bizonyítására szolgáljon a mai számot nézőtér és frappáns közönségsiker.

— Kéménytűz a belváros szívében. Szerdán este fél nyolc órakor kigyulladt a Bul. Regele Ferdinand 4. szám alatti CFR palota egyik kéménye. A gomolygó füst és a feltörő lángok csakhamar figyelmessé tették a ház lakóit, sőt az uccai járókelőket is. A tűzoltóság a telefonértesítés után néhány perccel érkezett a helyszínre, de rövidesen megállapították, hogy a kéménytűz nem fenyeget különösebb veszéllyel. A kéményben lerakódott korom tíz perc leforgása alatt elégett és a lángok kihunytak. A tűzoltó katonák, miután meggyőződtek arról, hogy a felszálló pernye sem gyújtott fel semmit, beszüntették az „oltási munkálataikat”.

— Szerdán a törvényszék két rágalalmazási-ügyet tárgyalt. Stefanov Gavril 26 éves aradi lakos azt állította G. K., K. M. és S. I. aradi lakosokról, hogy azok férfiakat fogadnak lakásukon. A törvényszék rágalalmazásért 3000 lei pénzbüntetésre ítélte. Hasonlóképpen elmarasztalta a törvényszék Borza Gheorghe 36 éves aradi lakost is, aki özv. M. I.-néről azt állította, hogy öt gyermekének öt apja volt. Kétezer lei pénzbüntetéssel sújtották.

Drámai részletek Hitler és Schuschnigg történelmi találkozásjáról

A történelmi jelentőségű február 12-i berchtesgadeni találkozó részleteiről Hitler és Schuschnigg tanácskozásáról ad drámai részleteket a fővárosi Capitala. A leírás Schuschnigg tragikus és elkerülhetetlen sorsát mutatja be.

„Az Önt érdeklő dokumentumok ezen az asztalon láthatók...”

Schuschnigg indignálódva tekint a beszélőre: Az asztalon mindössze a német-osztrák határt ábrázoló térkép fekszik. Vörös számokkal tüntették fel a határ mentén elhelyezett német csapatok szálláshelyeit. Az osztrák határ irányában fehér nyilak jelzik a bevonulást kész német egységek menetirányát. Minden a legkisebb részletekig elő van készítve. A térkép mellett egy papírlap hever, rajta a következő sorok: „Harmincezer német katona kész, hogy azonnal bevonuljon Ausztriába.”

Igy fogadták Schuschnigg Kurt volt osztrák szövetségi kancellárt és Schmidt Guido külügyminisztert február 12-ének reggelén Berchtesgadenben.

Még mielőtt az osztrák kancellár a Führerrel személyesen beszélt volna, az előbbi jelenet után Keitel tábornok figyelmezteti Schuschniggot, hogy az osztrák csapatok minden ellenállása teljesen hiábavaló: a német hadsereg el van szánva, hogy a német ellenállást leküzdve nyilegyenesen tartson Bécs felé. A két civile öltözött államférfi körül csupa egyenruhás alak, a beszédmodor kimért, a hangulat jeles.

Schuschnigg és Schmidt viaszfehéren lépnek be a vezér és kancellár dolgozószobájába, ahol Hitleren kívül a nemzeti-szocialista vezérek több tagja is jelen van.

Közel egy és fél óráig tartó beszédét a következőkkel végzi be Hitler:

— „Nem engedhetem meg, hogy az osztrák kormány semmibe vegye az Ausztriában élő németek kívánalmait...”

A vezér szavai mint egy ügyvézi vádbeszéd vádjai hullanak. Schuschnigg közbe akar szólni, de egy határozott kézmozdulat azonnal elhallgattatja. Hitler beszéde után egy sü-

rüm teleirt papírlapot ad Schuschnigg kezébe: — „Hogy egyszerűbb legyen a kérdés megoldása, átadom Önnek a megegyezés feltételeit.”

A két osztrák politikus egyedül marad ismét. A birodalmi vezér és kancellár feltételeinek pontjai:

1. Az osztrák kormánynak nemzeti szocialista tagokkal való kibővítése.
2. A Hazafias Front megtisztítása a marxista elemektől.
3. Az S. A. és az S. S. osztagoknak a rendőrség kötelékébe való felvétele.
4. Ausztria lépjen ki a Népszövetségből.
5. Ausztria írja alá német-olasz-japán kommunista-ellenes egyezményt.
6. Megfelelő időben népszavazás tartassék.
7. Az összes, a német hadval nem rokonszenvező elemeknek a Hazafias Frontból való eltávolítása.
8. Vám-unió és közös devizapolitika a német birodalommal.

— Lehetetlen — mormogja maga elé Schuschnigg. — Lehetetlenséget kérnek...

Délben Hitler ismét megjelenik Schuschnigg előtt, aki bejelenti, hogy „nem fogadhatom el azokat, amiket ön kér. Elismerem a németeknek Ausztriában a jogait, de azok hazámban kisebbséget alkotnak...”

A nap folyamán ez a jelenet többször megismétlődött. Schuschnigg a vezér engedhetetlen magatartása miatt kénytelen engedni álláspontjából; megemlíti, hogy Anglia és Ausztria nem veszik magukra egy esetleges fegyveres összeütközés felelősségét. Nincs más kiút: az utolsó osztrák kancellár kénytelen elfogadni az elébe terjesztett feltételeket teljes egészében.

Nagy szenzáció!

2950 lei egy új kerékpár
GONDA műszerésznél
S r. B. t. nu 2-4. szám.

Darányi magyar miniszterelnök nyilatkozik politikájáról

Politikai körök értesülése szerint a legközelebbi napokban Darányi miniszterelnök részéről olyan határozott kijelentések fognak elhangozni, amelyek a közvélemény előtt a tisztázatlan kérdésekben félre nem érthetően le fogják szögezni a kormány álláspontját.

— Felhívta a gyomrát, hogy belenézhessen. Létay György 78 éves falusi öregember hosszabb ideje súlyos gyomorfájdalmakban szenvedett. Az utóbbi hetekben a fájdalma annyira fokozódott, hogy az öreg ember, aki hosszabb ideje hangoztatta, hogy megnézi a fájdalom okát, egy élesre fent konyhakéssel felvágta a gyomrát. A tulkváncsi fűszert eszméletlen állapotban szállították be a kórházba, ahol azonnal megoperálták. Állapota kielégítő és az orvosi megállapítás szerint a műtét után gyomorfájdalmait el is fognak mulni.

— Hosszu idő óta fekvő betegek a természetes „Ferenc József keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általánosan dicsérik. Kérdezze meg orvosát.

— Elítéltek egy álhírlapírót. Az aradi törvényszék első tagozatának tanácsa Rosenfeld Sándor 30 éves aradi fiatalember sikkasztási ügyét tárgyalta. Rosenfeld évekkal ezelőtt „Dévai” álnév alatt mint álhírlapíró működött és későbbben a Franco Romana biztosítóintézet ügynöke lett. Ilyen minőségben hamis kötvényeket, illetve fiktív biztosításokat kötött és a reábizott reklámorák közül néhányat ötezer lei értékben eltulajdonított. A tárgyaláson tanúk igazolták Rosenfeld bűnösségét és a törvényszék 8 hónapi elzárásra, 5000 lei pénzbüntetésre és 4500 lei kártérítés megfizetésére ítélte.

Elegancia, modern forma „STAR” jellemzik a tavaszi divatcipőit. Okvetlen tekintse meg! Sándor cipőárúházában Blv. Reg. Ferdinand 11.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
VOJTEK gyógyszerár, Bulev. Regina Mária 25. (Tel. 15-10.)
DANCIU gyógyszerár, Piața Mihai Viteazul 13. (Tel. 15-78.)
BERGER gyógyszerár, Saguna ut
BERNÁTH gyógyszerár, állomással szemben

Korai férfigyengeség

Normális körülmények között az egészséges férfi teljes nemi képességeit 60-65 éves koráig megőrzi, a férfiaság teljes, vagy csak részleges időelőtti letűnése elképzelhetetlen dolog, melynek okát keresni kell.

A RETON-tabletták komoly kezelést biztosítanak, tudományos alapon.

A RETON nem izgató, hanem az idegeket felfrissítő szer, mely, hála a bennefoglalt tonikumoknak, erősítőleg hat az egész szervezetre.

A RETON-t a következőképpen kell bevenni: naponta három tablettát, három héten át és azután egy nyolc-tíz napos szünet következik.

A RETON-tubus 25 tablettát tartalmaz, azaz egy nyolc napos kurára elegendő.

A RETON-tabletták használatát mindenki megengedheti magának, mivel szállított ára tubusonként Lei 98.

Színház

„Kreutzberg nagy színész, aki lábaival, kezével és mimikájával kifejez mindent, amire az élő nyelo nem képes”

Ezt a nagyon találó mondatot írta egy francia világlap Harald Kreutzbergéről, a mai idők legnagyobb táncművészeréről, aki április 8-án tartja egyetlen táncestjét az aradi színházban. A francia kritikus egy mondatban kifejezte a nagy táncseni csodálatos művészetét, amely a klasszikus mozgásművészet és a kifejező, alakítóképeség legmagasabb határán mozog. De azt hisszük, hogy ezen a helyen felesleges Kreutzbergot „felfedezni”, mert Arad közönsége az elmúlt évben személyesen tapasztalhatta, hogy Harald Kreutzberg művészetét minden kritikán felül áll. Mi sem jellemzi jobban Kreutzberg pozícióját a művészi világban, mint az a tény, hogy eddig négy tanulmány jelent meg róla könyv alakban.

Bizonyos, hogy április 8-án ismét zsúfolásig megtelik az aradi színház nézőtere és olyan nappeli hangulat lesz, amilyenre csak ritkán van példa. Harald Kreutzberg április 8-án teljesen új műsorral lép az aradi közönség elé.

A színház hírei

* Péntek este 9 órakor: „Hajnali vendég”, vigjátékújdonosság, igen olcsó, egységes mozihelyárrakkal. Bálint Anna, Hegyessy Magda, Dálnoki Dudas, Lázár Hilda, Rajna Baby, Horváth László, Badóczy István, id. Szendrey Mihály, Kozma Hugó, Németi István, Karácsonyi István, Szabadkai Miklós, Nagy István a főszerepekben.

* Szombat délután 5 órakor: „Nyitott ablak”. Operett. Igen olcsó, egységes mozihelyárrakkal. Minden jegy a földszinten 20 lei, emelet 15 és 10 lei, plusz taxa. Gábor Mara, Gách Edit, Dálnoki Dudas, Lázár Hilda, Badóczy István, Karácsonyi Miklós, Németi István, Szabadkai Miklóssal a főszerepekben.

* Szombat este: „Anna Karenina”.
* Vasárnap három operettelőadás lesz a színházban.

A színház heti műsora:

Csütörtök este 9 órakor román előadás.
Péntek este 9 órakor: „Hajnali vendég”. Olcsó helyárrakkal.
Szombat délután 5 órakor: „Nyitott ablak”. Operett. Mozihelyárrakkal. — Szombat este 9 órakor: „Anna Karenina”.
Vasárnap délután 3 órakor: „Sárgapitykés közlegény”. operett. Olcsó helyárrakkal. — Vasárnap délután 6 órakor: „Tul a nagy Krivánon”, operett. — Vasárnap este 9 órakor: „Tul a nagy Krivánon”, operett.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSAR

április 29 - május 9.

1800 kiállítás, 7 kultúdi állam hivatalos részvételével.

TELEVIZIO!

Repülőgép kiállítás, divatbemutató, rádióüzem közvetítés rövid és hosszú hullámon, építőipar üzeme, kongresszusok, stb., stb.

50%-os utazási kedvezmény

A CFR vonalain csak a vas utazásra IV. 29-től V. 18-ig, na a felutazás IV. 19-V. 9. között törént.

A MAV vonalain Budapestre IV. 19-től V. 9-ig, visszafelé IV. 29-től V. 18-ig.

Vizummentes határállépés.

Vásárigazgató vány egyenként 120 leier kapható az Europa utazási iroda és a Wagon Lits-Cook iroda összes fiókjainál.

Hirdessen az Arad Közlöny-ben

A „Corso” mozi „Az orkán” című hatalmas filmje, amelyről az egész város beszél, minden eddigi filmalkotást felülmul!

AZ **ALHAMBRA REVÜSZINHÁZ** egyetlon előadása ápr. 6-án, szombán este 9 órakor a Városi Színházban. Előadásra kerül: „Expoziția Alhambra-Palace“ revü 8 felvonásban, 56 képben. Belet. Jegyek elővételben kábraria Dícezaná-nál kaohatók

Példátlanul nagyarányu eredményről számol be az E. G. E. közgyűlési jelentése

Román husvét másodnapján tartják meg Clujon a nagytekintélyű mezőgazdasági egyesület évi közgyűlését

Mi az E. G. E. programja?

Az Ardeali Gazdasági Egylet április 25-én a román husvét másodnapján tartja évi rendes közgyűlését, mely iránt soha nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg. Az időpont megválasztásánál döntő szerepet játszott az a körülmény, hogy a román ünnepek alatt valószínű az ötven százalékos vasuti kedvezmény s így a tagok könnyen felutazhatnak.

II. CAROL KIRÁLY MŰTATTA MEG AZ UTAT...

Az E. G. E. már közzé is tette évi közgyűlési jelentését. Ebből megállapítható, hogy 1937. döntő fordulatot, valóságos határkövet jelent az ország mezőgazdasági életében. Két olyan megnyilatkozás történt tavaly, amely hivatva van a mezőgazdaságot új alapokra helyezni. Az első az 1937. évi mezőgazdasági kiállításon történt.

II. Carol király ezalkalommal hatalmas beszédben jelölte meg azt az utat, amelyen a jövőben gazdáinknak haladniuk kell.

Allítani merem, — mondotta Őfelsége, — országunk szégyene, hogy

hektáronként valamennyi mezőgazdasági állam között mi termeljük a legkevesebbet és minőségileg a leggyengébbet.

Eppen ezért az Önök tevékenységének a termelés minőség és mennyiség szempontjából való fokozására kell irányulnia. A másik fontos pont az oktatás kérdése, de ezt az oktatást minálunk egészen hamisan értelmezik.

„Az oktatásnak nem az a célja, hogy agronomokat (gazdamérnököket) képezzen ki, hanem hogy mezőgazdákat”.

A legfelsőbb helyről jött megnyilatkozás az E. G. E. célkitűzéseinek legteljesebb igazolását jelenti, hiszen a magyar gazdatársadalom 100 éves intézménye is a mezőgazdák kiképzésével foglalkozik. Az E. G. E. az agrárreform által előállott tulajdonjogi átalakulások folytán hivatását abban látja, hogy a hazai magyar gazdatársadalom egyetemes érdekvédelmi szerve legyen.

A kisgazdák összefogása, életüknek irányítása, szociális helyzettüvonaluk emelése a legelső feladat.

A másik határkövet az 1937-ben életbeléptetett mezőgazdasági törvény képezi, mely

az ország legerősebb és legtöbb hasznot biztosító foglalkozási ágát állami irányítás alá helyezi.

A jelentésből kitűnik, hogy a magyar gazdatársadalom belső életében szintén nagy változások történtek. Két evvel ezelőtt a vezetőség bizonyos aggodalommal tekintett célkitűzéseinek megvalósítása elé. Az volt az érzése, hogy a gazdatömegek az első pillanatban nem fogják felismerni a helyzet által szükségessé tett lépések jelentőségét. Most viszont csak a legnagyobb elismerés hangján szólhat az örvendetes eseményekről, mert győzött és diadalmaskodott a magyar gazda örökké igazságot kereső és hirdető felfogása. Hamar belátták, hogy az E. G. E. vezetői mit akarnak. Meggyőződtek arról, hogy

a gazdatömegek érdekei csak hatalmas és egészséges szervezeteken keresztül képviselhetők és védhetők meg.

Az élet tapasztalatai arról is meggyőzték őket, hogy

tömegmozgalmat nem lehet tömeg nélkül csinálni.

Az E. G. E. tagjainak száma 1936-ban 537 volt, 1938. március 21-én pedig 8250. A gazdakörök száma pedig 347-re emelkedett, a gazdakörökbe beszervezett magyar gazdák száma pedig 17.503. Az E. G. E. keretein belül tehát jelenleg 25.758 magyar gazda van.

EGY ÉV ALATT TÖBB MINT 100 VAGON OLCÓS NEMESITETT VETŐMAG.

Az elmúlt évben a gazdasági egylet több mint 100 vagon nemes vetőmagot juttatott tagjainak. Dr. Szász Pál elnök hosszabb körúton váltotta be az előző közgyűlésen tett ama kijelentését, hogy „viszontlátásra otthonaikban.”

A gazdasági tanulmányi kirándulásokkal a kisgazdák egész serege ismerte meg a különböző vidékek fejlett gazdasági életét.

Az E. G. E. különös súlyt helyezett a mezőgazdasági népoktatásra s e célból

45 kéthetes téli gazdasági tanfolyam megrendezését határozta el.

Az 1936—37. telén megtartott 25 tanfolyam gyakorlati következményeit csak a bekövetkezett nyár alkalmával lehetett felismerni. Az ilyen helyeken

a volt tanfolyami hallgatók gazdasági uttoró munkát végeztek.

Tevékenységüket pedig a haladás szelleme fűtötte.

Gazdasági eredményeiket két fontos vonás jellemzi: a minőség és a mennyiség. Többet és jobbat termeltek s ezáltal a mezőgazdasági javulás útjára léptek. Ezeket a helyeken működnek a legszabban a gazdakörök. Kizárólag a fenti körülményekkel magyarázható, hogy az előző évi 25 tanfolyam helyett a tél folyamán már 45 tanfolyam megrendezését kérték. Néhányat azonban a közbejött közjogi alakulások miatt el kellett halasztani. Vármegyénként csoportosítva a következő községekben tartattak meg: Aradvármegyében: Arad, Sălaş, Chişineu-Criş, Iratoşul-Mare, Olari, Vânători. Albamegyében: Colteşti. Bihormegyében: Sălard. Ciucmegyében: Cârja, Plăieşii de Jos. Clujmegyében: Cluj, Almaş, Huedin, Stana, Mărmureşmegyében: Câmpulung la Tisa, Mureşmegyében: Luca, Mădăras, Periş, Teaca, Satu-Maremegyében: Ambud, Satu-Mare. Sălajmegyében: Curtuşieni, Târnavă. Micămegyében: Chendul-Mare, Dămbău, Hidrifaia, Sânpaul. Timişmegyében: Tormac. Treiscaunmegyében: Ozun, Chepeţi. Turdamegyében: Vişoara, Luduş, Turda, Căláraşi Unirea.

Az említett ok miatt elhalasztott tanfolyamok Bihar vármegyében: Tinca. Braşov vármegyében: Satulung, Ciuban, Ditrău. Odorheiu megyében: Prăd. Sălajmegyében: Bervenii, Carei, Tâşnad Ji-bou. Someşmegyében: Sănmartin, Unguraş és Sintereag.

KIK TARTOTTAK SZAKFI ÖADÁSOKAT

A FALUSI TÉLI TANFOLYAMOKON

A tanfolyamokon előadói tisztségét a következők vállalták, akiknek az E. G. E. ezuton is őszinte elismerését fejezte ki: Anghi Balázs, br. Atzél Ede, Balogh Béla, Barcs Sándor, Bárán Dezső, Becsky István, Benedek Pál, gr. Bethlen Gábor, Biebert Ferenc, Bikafalvy Ferenc, Binder Albert, Biró József, Biró Pál, Bitay Endre, br. Bornemisza Károly, Csontos János, Csontos Miklós, Dadányi György, Dániel Elemér, dr. Eöry István, Finta Andor, Finta Domokos, Fodor Pál, ifj. Gál Péter, Gyerekes Mihály, dr. Hajdu Ödön, Halpert Lajos, Horváth Gábor, Horváth Tibor, Horváth Zoltán, Höniges Nándor, Kellner György, dr. Konopi Kálmán, Koppány Rezső, Korponay Kornél, Lászlóffy Ernő, Lukács Jenő, Madár István, Makay Bertalan, Mikó László, Molnár Ferenc, Orosz Károly, Paul Kamil, Pál Kálmán, Póka Pál, Réthy László, Seyfried Ferenc, dr. Steiner Ferenc, kamarási Szász Ferenc, lándori Szász Ferenc, lándori Szász Dezső, Szeghő Dénes, Székely Lajos, dr. Szentiványi Gábor, Sziklay Béla, Szilágyi Ferenc, Szöke Mihály, Telegdy László, Tempffli István, Tempffli János, Török Bálint, Ugron István, Ugron Pál, Várady Mihály, Wenn László, Zalányi Tibor.

KÜLÖN TANFOLYAMOK A NŐK SZÁMÁRA

A kisgazdáknak rendezett téli gazdasági tanfolyamok mellett az E. G. E. súlyt helyezett arra is, hogy párhuzamosan női háztartási tanfolyamok útján foglalkozzon a gazda-leányok és asszonyok továbbképzésével is. A tanfolyamoknak az a céljuk, hogy a jövő magyar gazdasszonyai férjeiknek az életben igazi segítő és élettársai legyenek. A kibádi tanfolyamot rövidesen követte az oradeai nagyszerű tanfolyam, amelyre 8 megyéből gyűltek össze a hallgatók. Ezután Sumuleun és Mercurea-Ciucun volt még tanfolyam. A sumeluinai annyit volt a jelentkező, hogy meg kellett ismételnit. Az előadónői nehéz munkát Botz Ida és Domokos Jolán

tanárnők végezték, Horváth Mona kath. missiósnővér közreműködésével.

Az EGE elnöke körúttal alkalmával egyes vidékeken nagy mezőgazdasági elmaradottságot tapasztalt.

Ez a tény arra készítette, hogy szerény anyagi erőik figyelembevételével mint a kisgazdaságokat léteztessen, amelyek például fognak szolgálni a többi gazdáknak. Eddig a Sălajmegyei Crasnán, a banati Bodon állítottak be mintagazdaságokat. A harmadik mintagazdaság beszerzése Gilău községben már folyamatban van.

A nemesített vetőmagvak további terjesztése érdekében 387 kat. holdon Barcs József, özv. Toper-czer Tiborné, Bocsánzi Zoltán, Móricz Ákos, gr. Bethlen Béla, Halpert Lajos, Kandel Farkas, K. Balogh Ferenc, gr. Teleki Károly, br. Györffi Lajos, Máriaffi Lajos, Ember Géza, Kemény Testvérek, Varga Dániel és László Andor birtokain vetőmag-szaporító telepeket létesített.

A tenyészállat-beszerzés és behozatal terén is fontos lépéseket tett, a népies állattenyésztés színvonalának emelése érdekében. 1937. év tavaszán 6 szimmentháli és fehér magyar bika behozatalt segített elő, Ciucmegye északi részén pedig 45 darab tisztavérű cigája kost osztottak ki.

Tenyésztés akcióját tovább folytatta az egyesület és 1937. őszén már 102 drb. tenyészkoza került kiosztásra.

Egyelőre kísérletképpen bevezette a E. G. E. a kisgazdák számvitelét. A kisgazdák minden hó végén pontosan beküldik számadásaikat, az E. G. E. felülvizsgálja és megteszi észrevételeit. Ilyen uton pontosan ellenőrizhető a kisgazdaságok jövedelmezősége.

ÖNZETLEN SAJTÓTÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLT AZ E. G. E. MOZGALMA

A jelentés külön fejezetben foglalkozik hivatalos lapjával, mely 67. évfolyamában elérte a 11.000 példányszámot. A lap jogi mellékletet ad ki, hogy a gazdákat tájékoztassa a különböző őket érdeklő törvényekről és rendelkezésekről.

A jelentés a magyar sajtóval kapcsolatosan a következőket tartalmazza: Az elnökség nem mulaszthatja el köszönetet mondani az ardeali magyar sajtónak, mely a magyar gazdatársadalom szervezkedési mozgalmát az elmúlt évben is tiszta meggyőződésből és önzetlenségből hathatósan támogatja. Nagy szükségünk volt a sajtó eszmeterjesztő munkájára, mert a vezetőségnek az a határozott meggyőződése, hogy egész munkássága a nagy nyilvánosság előtt folyjon le.

Az EGE munkáiban nincs semmi titkolnivaló, sem rejtett szándéka s abba bárki, aki a magyar gazdatársadalom életkérdéseivel foglalkozik, teljes betekintést nyerhet.

A gazdasági gépek, eszközök és anyagok közös beszerzésével több mint 1.300.000 lej értékű árut forgalmazott. Ilyen uton az E. G. E. jelentős anyagi támogatásban részesítette tagjait.

A Mezőgazdák Kereskedelmi R.-T.-val a különböző mezőgazdasági termékek és termények értékesítését akarja elősegíteni.

1937-ben közel 10.000 iratot iktatott és 153.000 levelet, levelezőlapot és nyomtatványt küldött szét.

A közgyűlési jelentés a következő zárófejezetet tartalmazza:

Az elmondottakból nagy vonalakban kibontakozik az E. G. E. 1937. évi tevékenysége. Az E. G. E. vezetősége csak azért tudta ezeket az eredményeket elérni, mert a gazdatársadalom megértette a kitűzött célokat és buzgó önzetlen támogatással állott a vezetőség mellé.

Mély meggyőződésünk, hogy a testvéri közönség megteremtése után olyan lélektani helyzetbe jutottunk, amely megkönnyíti a munkát és az öntudatos gazdatársadalom halad azon az uton, amely életcéljához vezet. S a mi célunk nem lehet más, mint folytatni apáink munkáját, becsületesen, törvénytisztelet mellett dolgozni, hogy megéljünk a ránk hagyott ősi rögök műveléséből, mert csak így tudjuk teljesíteni az állam és népünk iránt fennálló összes kötelességeinket.

A romániai német és osztrák állampolgárok is résztvesznek a német birodalmi népszavazáson

Berlin. A német kormány elhatározta, hogy a Romániában tartózkodó összes osztrák és német állampolgárokat is leszavaztatja április 10-ikén. Április tizedikén két német gőzös érkezik a constantai kikötőbe s a románai német és osztrák állampolgárok ezeknek a hajóknak a fedélzetén fognak szavazani. A szavazókat a hajók a nyílt tengerre fogják szállítani s ott megy végbe a szavazás.

SPORT KÖZLÖNY

Emil Kroner fővárosi játékvezető az AMEFA—CAO mérkőzés bírója

Kijelölték a bajnoki mérkőzések játékvezetőit

Bucuresti. A központi bíróküldő bizottság tegnap este jelölte ki a vasárnapi divíziós mérkőzések játékvezetőit és az AMEFA—CAO mérkőzésre Emil Kroner fővárosi játékvezetőt delegálta, aki éppen úgy, mint az Aradon előnyösen ismert Picky Kroner, egyike a legkitűnőbb játékvezetőknek. Az aradi bírók közül különben Macean Satumaren vezeti a Chinezul—Olimpia mérkőzést. A bíródelegálás az alábbi:

A) liga, I. csoport:

AMEFA—CAO, bíró Emil Kroner.
Unirea Tricolor—Victoria, bíró Vartolomeu.

Phönix—Dacia Unirea, bíró Morar dr.
Olimpia—Chinezul, bíró Macean.
Jiul—Rapid, bíró Ritter.

II. csoport:

Juventus—ACFR, bíró Petru Vasile.
Vulturii—Dragos Voda, bíró Paunescu.
Universitatea—Venus, bíró Picky Kroner.
Ripensia—Sp. Studentesc, bíró Chicin.

B) liga:

Prahova—Staurinta, bíró Ghitescu.
Victoria (Carei)—Muresul, bíró Mosulet.
CAMT—UDR, bíró Busa Gh.

A hét tizenegye

A vasárnapi csonka bajnoki és kupaforduló után a Gazeta Sporturilor ismét összeállította a hét tizenegyet, amely ezúttal így fest: Pavlovici Ripensia—Sfera Venus, Felecan I. Victoria—Petrescu Juventus, Kotoranyi Ripensia, Bandrabura Juventus—Oana Juventus, Bodola Venus, Dunareanu Juventus, Zsizsik CAMT, Capusan Victoria.

Elhalasztották az Unirea kupa döntőjét

Bucuresti. Mint ismeretes az Unirea serlegért küzdő ifjúsági csapatok az idei döntőmérkőzés május 8-án a Románia—Jugoszlávia mérkőzés előjátékként bonyolították volna le. A jugoszláv szövetségtől azonban tegnap átirat érkezett, amelyben javasolták, hogy a válogatott mérkőzés előtt Belgrád és Bucuresti ifjúsági válogatottjai játsszanak. Bucurestiben nagy örömmel fogadták a tervet és a ma elküldött válaszban azt proponálták a jugoszlávoknak, hogy az ifjúsági városközi válogatott mérkőzéseket rendszeresítsék.

Ilyenformán az Unirea kupa döntője, amelyen Bucuresti ifjúsági csapata Oradea vagy Arad ifjúsági válogatottjával küzdene, május 8-áról elmarad és igen valószínű, hogy május 29-én, a Románia—Lettország mérkőzés napján kerül lejátszásra.

Az amerikai Steve Dudas, a magyar Dudás István Schmeling következő ellenfele

Hamburg. A nagy német kikötővárosban, Hamburgban, április hó folyamán nagy ökölvívó mérkőzés lesz: az amerikai magyar Steve Dudas, vagyis Dudás István mérkőzik meg Schmelinggel, mielőtt a volt német világbajnok Amerikába hajózna a Joe Louis elleni mérkőzésre. Dudás István eddig félnehézsúlyú ökölvívó volt és sorozatos győzelmeket aratott. Hosszu ideje nem szenvedett vereséget és most Schmeling ellen bizonyíthatja, hogy valóban nagyképességű ökölvívó.

A CAMT ment tovább...

CAMT—Phönix 2:1 (1:0)

Timisoara. A vasárnap döntetlenül végződött kupamérkőzést szerdán ismételték meg Timisoaran és a mérkőzés a CAMT győzelmét hozta. Szép és élvezetes játék után a B) ligás csapat megérdemelten győzött. Mindkét gólt Zsizsik szerezte, a Phönix gólja pedig Szeremly II. érdeke. Bíró: Olteanu.

Mezei futóversenyt rendez a CAA vasárnap

Kettős mérkőzés a CAA pályán

A CAA rendezésében vasárnap nagyszabású mezei futóverseny kerül lebonyolításra, amelyet ifjúsági és szenior számban bonyolítanak le. Az ifjúsági versenyzők 3, a szeniorok 5 kilométeres távon versenyeznek és az érdekes verseny iránt sportkörökben nagy az érdeklődés. A start és a befutó a CAA pályán van, de ugyanitt nagyszabású kettős elsőosztályú program is van, ugyanis 9.15 órakor a Juventus a Hakoahhal, 11 órakor pedig a CAA az Intelegereával mérkőzik.

Egyáltalán nem javult a városi mozi-gazdálkodás

— Megszüntetik a Select-mozit május elsején —

Orezeanu Romulus polgármester a múlt napokban behatóan áttanulmányozta az aradi városi mozik helyzetét. A polgármester az eléje terjesztett jelentés tanulmányozása után megállapította, hogy

a városi mozik helyzete az újjászervezés után sem felel meg egyáltalán a várakozásoknak. A deficit nem tűnt el, sőt, így tehát sürgős szükség mutatkozik a mozik helyzetének rendezésére.

Kitűnik a jelentésből, hogy különösen a Select-mozi dolgozik nagy deficittel, amit nem kis mértékben okoz a mozi magas házbére és az ennek alapján fizetendő „valoare locativa” illeték.

Mindezek figyelembe vételével a polgár-

mester elhatározta, hogy

május elsején hatállyal megszüntetik a Select-mozit.

A határozatnak megfelelően a Select-mozi személyzetének felmondtak. A városi mozik közül a város égisze alatt működő külön kereskedelmi vállalkozásként fenntartják a Central-mozit, amely tudvalevőleg a város tulajdonát képező épületben működik.

Ami a városi mozik tartozásait illeti,

a város tárgyalásokat kezd a hitelezőkkel és megállapodást igyekszik velük létrehozni a tartozások összeállításának való fizetésére. Ezeknek az összegeknek kifizetését a város vállalja majd magára.

Idegbeteg asszony öngyilkossága egy bucarestii templomban

Mise alatt lőtte halántékán magát a szerencsétlen nő

Bucurestiből jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt a Baratiei templomban. Miközben Horváth lelkész a misét végezte a templom első padsorában ülő Huper Ecatarina 45 éves asszony revolvert illesztett halántékához, majd agyonlőtte magát.

A revolverdörrenés zajára a pap és a hívek megrémülve rohantak a vértől borított asszonyhoz, aki időközben eszméletlenül rogyott össze, s rövid idő múlva meghalt.

Az életunt asszony retikülében bucsulevelet találtak és azt férjéhez — aki egy nagyobb

cipésműhely tulajdonosa, — intézte. Az asszony bocsánatot kért férjétől, amiért szomorúságot okoz neki, de azt hangoztatja, hogy nem bírja elviselni szenvedéseit, amelyet idegbaja okoz neki.

A szerencsétlen sorsu asszony gyógyíthatatlan betegsége miatt már háromszor kísérelt meg öngyilkosságot, de mindezek megakadályozták tettének elkövetésében.

Nemzeti-szociálista tevékenységbe kezdtek a dániai németek

Kopenhágából jelentik: (Rador). A „Havas” újság jelentése szerint a dán Schleswigben az ausztriai események hatása következtében az ott élő német kisebbségek élénk tevékenységbe kezdtek.

„DAC” Csakis „DAC” márkás gyerekkocsit vesznek!
gyárt: golyóellenzőt, fászlát, vas szerkezetet hegesztve; gombostűt, nadrágszattot, kapcsot és más drosszárakat,
A „DAC” MARKA SZAVATOL A JÓ MINŐSÉGERT!

„DAC”
S.A.R.
Satu-Mare

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Dobriceanu Mihail megyei prefektus rendelkezése a falusi korcsmák működéséről

Tilos a falusi korcsmárosoknak hitelben kiszolgálni, vagy pedig parasztbirtokokat bérbe venni

Dobriceanu Mihail megyei prefektus rendelkezést adott ki a belügyminisztérium azon utasításával kapcsolatosan, amelynek értelmében a jövőben a legszigorúbban kell ellenőrizni a falusi korcsmák működését. Az új rendelet értelmében Arad megyében a falusi korcsmák működésének szempontjából a következő intézkedéseket kell figyelembe venni.

A falvakban a korcsmák reggel 7 óra előtt és este 10 óra után nem tarthatnak nyitva. Vasárnap és ünnepnapon déli 12 óra előtt tilos a falusi korcsmák kinyitása. A törvényes munkaszüneti napokon ezek a korcsmák déli 12 órától este 7 óráig tarthatnak nyitva.

A falusi korcsmárosok nem szolgáltathatnak ki italt helyben való elfogyasztásra 16 éven aluliaknak, részegeknek és azoknak, akik a részegesek nyilvántartásán szerepelnek. Nem engedhetnek be a korcsmába részeg férfiakat, vagy nőket, kötelesek a korcsmában a rendet fenntartani és ennek érdekében szükség esetén a karhatalmat igénybe venni.

A falusi korcsmákban a legnagyobb tisztaságnak kell uralkodni és az üvegeket és poharakat folyóvízzel kell lemosni.

A falusi korcsmárosok hitelben, vagy pedig mezőgazdasági termékek ellenében, cseré-

be, nem adhatnak el italt. Nem folyósíthatnak kölcsönöket, vagy pedig előlegeket mezőgazdasági munkára és sem ők, sem pedig feleségeik, vagy megbizottaik nem vehetnek bérbe parasztbirtokokat. Abban az esetben, ha még is adnának kölcsönöket, vagy előlegeket, ezeket nem hajthatják be.

Azokat, akik a záróraira vonatkozó rendelkezést nem tartják be, ezertől ötezer, visszaesés esetén pedig 10 ezertől 25 ezer leig terjedő bírsággal sújtják. Abban az esetben, ha a falusi korcsmáros hitelbe árul, vagy kölcsönt ad, a kölcsön összeg ötszörösét, ha pedig előleget ad, akkor ezek háromszorosát fizeti büntetésként. Ha a falusi korcsmáros parasztbirtokot vesz bérbe, büntetésként a bérösszeg ötszörösét kell kifizetnie. Az utóbbi esetben visszaesés alkalmával ennek az összegnek a duplája fizetendő, egyben pedig elveszik a korcsmáros italmérségi engedélyét is.

A prefektusi rendelet értelmében Arad megyében a korcsmahelyiségek magassága legalább 2.80 méter kell legyen. A rendelet végrehajtását a körörművek ellenőrzik, akik ellen szigorúan járnak el, ha kiderül, hogy az ellenőrzést nem hajtották végre.

Elkészült Aradváros költségvetése

58 milliónál több a városi költségvetés végösszege

Orezeanu Romulus polgármester beható tanácskozások után elkészült a városi költségvetés összeállításával. A költségvetést a törvény előírásainak megfelelően közszemlére tették ki a városháza 48-as számú szobájában. Amint ebből kitűnik, a költségvetés végösszege 58 millió 112 ezer 611 lei a múlt évi költségvetés 58 millió 936 ezer 419 leies összegével

szemben.

A polgármester nagyszabású terveket dolgozott ki a köztisztaság megszervezése érdekében és ebből a célból egymillió leit irányoztak elő egy porszívó-autó vásárlására. Ilyen autóval az országban egyelőre csak Braila városa rendelkezik.

A földművelésügyi miniszterium rendelete értelmében csökkentik a vásárok számát

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara már régebben mozgalmat indított annak érdekében, hogy csökkentsék a vásárok számát. A földművelésügyi minisztériumhoz és a kereskedelemügyi minisztériumhoz intézett emlékiratokban rávilágítottak arra, hogy a gyakori vásárok az árak letöréséhez járultak hozzá. A földművelésügyi minisztérium magáévá tette az emlékiratban foglaltakat és Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében minden megyében a prefektus bizottságokat nevez ki a jelenlegi vásárok felülvizsgálása és a felesleges vásárok megszüntetése érdekében. Egyben a miniszter úgy intézkedett, hogy a marhák értékesítése a jövőben súlyra történjen. Ennek keresztülviteléet kell berendezni. A fentemlített bizottság állandó figyelemmel kell kísérje az élőállat árak alakulását és erről jelentést kell tennie a minisztériumnak.

= A romániai importőrök és exportőrök évkönyve. A bucuresti-i Kereskedelmi és Iparkamara kiadásában megjelent a Romániai importőrök és Exportőrök Évkönyve, 1938.-as kiadása. A mű magában foglalja szakmák szerint elkülönítve az ország összes import és export cégeinek címét. A könyv megrendelhető a bucuresti-i Kamaránál, ára példányonként 300.— lei.

= Április 25-ig lehet jelentkezni a nemzeti buzaversenyre. A földművelésügyi miniszterium által rendezendő nemzeti buzaversenyre április 25-ig lehet jelentkezni. A beírásokat a versenyre az egyes mezőgazdasági kamaráknál intézik.

Veszélyezteteti a hideg időjárás a gyümölcsstermést

Az utóbbi napokban bekövetkezett időjárás aggodalmat okoz a gyümölcsstermelők körében. Az aggodalom annál indokoltabb, mert a hideg időjárást megelőzően tudvalevőleg eszések voltak és így a hideg következtében a rügyek könnyebben fagnak meg. A mezőgazdasági kamarához a kár méreteire vonatkozóan jelentések még nem érkeztek, valószínű azonban, hogy a hideg időjárás a megye számos részében okozott jelentős károkat a gyümölcsstermésben.

Aradi cégváltozások

„Ardealul” néven közkereseti társaság alakult Aradon, amely faárúk nagybani eladásával foglalkozik. A vállalat tulajdonosai S. Atlasz, I. Diamant és C. Sebis, míg tőkéje 300.000 lei. Az új cég az eddigi Schiesinger Farkas és Fia fatelep helyén működik.

Az „Iron” aradi rádiógyár bejelentette az aradi Kereskedelmi és Iparkamara céghivatalánál, hogy Bucurestiben Ierakatot létesített.

Az aradi „Teba” textilgyár alaptőkét huszmillió leiről harmincmillió leire emelte.

A „Dop” aradi dugógyár igazgatóságába bevásztották dr. Coțoiu Romulust és Mornaile Vasile.

= Az aradi mezőgazdasági kamara titkára, Greuc Pavel, a kamara vezetőségének több tagjával Budapestre utazott, ahol a mezőgazdasági kiállításon tenyészbikákat és sertéskanokat vásárolnak az arad megyei állatállomány feljavitása érdekében.

A román—magyar kereskedelmi megállapodás részletei

Az a bizottság, amely a közelmúlt napokban Budapesten a román—magyar kereskedelmi egyezményről tárgyalt, visszatért Bucurestibe és beszámolt az eddigi tanácskozások eredményéről.

A tárgyalások során sikerült megállapodni abban, hogy a jövőben a magyar importőrök a tőlünk vásárolt petróleumot nem 30, hanem 40 százalékban fizetik nemes devizák kal.

A tárgyalások megkezdésekor a román bizottság azt kérte, hogy a romániai faanyagok, főképpen pedig a tűzfának ugyan olyan előnyös rendszert biztosítsanak, mint az ausztriaiak. Időközben azonban ez a kérés időszerűségét veszítette az ausztriai események miatt. Az ausztriai fatermelés jelenleg a németországihoz tartozik, a német kormány pedig tudvalevőleg a közelmúltban betiltotta a fa kivitelét. Így tehát ezentúl már nem találkozzunk a magyar piacon az osztrák fa versenyével, a többi államok versenye pedig nem jön számításba.

A megállapodás értelmében a pengő árának kialakulását a jövőben is a szabad piac határozza meg.

Megállapodás jött létre a Magyarországból Romániába szállított nyomda-termékek ellenértékének kifizetésére nézve is.

Új árak, árfolyamok

(Március 30-án)

Az értéktőzsdén a piac szilárd volt a fix-kamatozású papirokban, míg lanya a részvényekben. Az állampapírok általában emelkedtek. Az Exproprierea 65 és egynegyedről 65 és hétényolcadra, a „Renta 1933.” 59 és egynegyedről 59 és félre, a Consolidarea 38 és hétényolcadról 39-re, a Stabilizarea 44 és ötnyolcadról 45-re, a Desvoltarea árfolyama pedig 46 és háromnegyedről 47-re emelkedett. A Mica árfolyama 1275-ről 1250-re, a Letea 845-ről 825-re, a Reșita 472-ről 467-re esett.

Bucuresti-i hivatalos árfolyamok. Az alábbi számok a Banca Naționala eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük. Francia frank 3.10 (4.28), angol font 499.50 (689.31), dollár 100.70 (138.97), olasz lira 5.1966 (7.172), holland forint 55.60 (76.73), csehszlovákia 3.51 (4.84), zloty 19.05 (26.29), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 24.50, svájci frank 23.05 (31.81).

Bucuresti-i magánárfolyamok. Francia frank 6.50—6.60, angol font 1050—1060, dollár 200—210, holland forint 110—120, német márka 41—43, csehszlovákia 6.10—6.15, zloty 34—36, pengő 33—35, osztrák schilling 21—23, dinár 4—4.10, svájci frank 49—51.

Az arany árfolyama. A Banca Naționala egy Napoleon-aranyat 886, míg egy aranypontot 1118 leiel fizet.

A gabonapiac lanya. Constantan 77 kilogrammos fajsúlyu búzát 52.750 leies áron adtak el.

= MÓDOSÍTJÁK A SZESZMONOPOL TÖRVÉNYÉT. A pénzügyminiszterlumban rendelettervezetet készítenek elő azzal a céllal, hogy a szeszmonopol-törvényt módosítsák. Ez a módosítás a monopol jelenlegi ügyvitelének egyszerűsítését, a bürokráciától való mentesítését szolgálja. Az egyszerűsítés érdekében mellőzik majd a jelenlegi igazgató tanácsot és az ügyvitelt egy szűk körű igazgatóság irányítja majd.

Rádióműsor:

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 31.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezeken, majd háztartási és gyógyászati tanácsok. 14: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizájlásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Idegen aktualitások. 17: Gyermekek órája. I. Hangjáték. (La Fontaine egyik meséje). II. Híradó gyermekek számára. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: A rádió tánczenekarának játéka. Vezényel: Mihai Daia. 19: Könyvekről és folyóiratokról. Utána a hangverseny folytatása. 19.50: Dr. Medea Niculescu felolvasása. 20.10: Kétzongorás hangverseny. 20.40: George Stefanovici énekszámai. 21: Szimfonikus hangverseny. Brahms-ünnep. (Közvetítés az Ateneul Român-ból. A szünetben (22.10—22.25): hírek, sport. 22.25: A hangverseny folytatása. 23.10: Vidám zene gramofonlemezeken. 23.45: Hírek a külföldről francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A háztartás racionalizálása. 11.45: Epizód egy híres zeneszerző életéből. (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 13.05: Szirmai Reginald énekel zongorakísérettel. 13.45: Hírek. 14—15.20: Az I. honvédszázados zenekara. Közben kb. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizájlásjelentés. 15.35: Hírek. 17.15: Virágos, szép otthon. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Szerkesztő urak. Magyar Károly csevegése. 18.35: Szarvas Klári hárfázik. 19.05: A Quartetto di Roma (Római vonósnégyes) műsorának I. része. 19.55: Az állat és az állati termékek értékesítése. 20.15: Votisky Alice magyar nótákat énekel, kísér Peris Pali és cigányzenekara. 21.10: Mithridates aranya. Hangjáték. Utána kb. 21.50: Hírek. 22.05: A Beethoven-zongoraszónátaest ismertetése. 22.15: Dohnányi Ernő XIII. Beethoven-zongoraszónátaestje. 23: Hírek, időjárásjelentés. 23.15: Hanglemezek. 24: Székely Dezső jazz-zenekara.

Budapest II. 19.15—19.40: Angol nyelvtanítás. 19.45—19.55: A Quartetto di Roma műsorának II. része. 20.35—21: A tömegember betörése az európai kultúrába. 21.05—21.45: Hanglemezek.

PÉNTEK, ÁPRILIS 1.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezeken, majd háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hi-

rek, sport, vizájlásjelentés. 13.10: Déli hangverseny gramofonlemezeken. Vidám zene. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, hírek. 14.30: Ardeali népdalokat énekel Maria Tănase, harmonika- és klarinét-kísérettel. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: A Petrică Motoi-zenekar szórakoztató hangversenye. 19: Művészeti aktualitások. 19.15: A hangverseny folytatása. 19.45: Rádióegyetem. Nicolae Iorga egyetemi tanár előadása: „Ország, haza, birodalom”. 20.05: Beethoven-ciklus. (Ion Filonescu zongora, D. Teodoru hegedű, Th. Lupu gordonka). 20.35: Verdi: „Rigetto”, opera 4 felvonásban. (Közvetítés a Román Operából). Vezényel: Umberto Pessine. I. felvonás után (21—21.15): költemények. II. felv. után (21.55—22.05): sport. III. felv. után (22.30—22.50): hírek. 23.20: Gramofonlemezek. 23.45: Hírek a külföldről francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A fejedelmi Csehországban. (Felolvasás). 11.45: Mi minden okozhat betegséget? (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. időjárásjelentés. 13.05: Hanglemezek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizájlásjelentés. 14.30: Toll Jancsi és cigányzenekara. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A rádió diákfőlöraja. Utána: Ifjúsági közlemények. (Felolvasás). 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Két cserkészelőadás. 18.30: Atis Teichmanis gordonkázik a magyar lett művészcserére keretében. 19: Sportközlemények. 19.10: Rác Lajos és cigányzenekara. 19.50: Két firenzei kalandja a Margitszigeten. 20.20: Hanglemezek. 20.50: Április. Tarka est. Utána kb. 22.20: A rádió külügyi negyedőraja. 22.40: A rádió szalonzeneke. Közben kb. 23.05: Hírek, időjárásjelentés. 0.05: Cigányzenekar. Éjeli 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.15—19.45: Gyorsirótanfolyam. 19.55—20.15: Cigányzene. 20.20—20.45: A Biedermeyer. 20.50—22.10: Hanglemezek.

Esküdtszékek helyett — büntetőjogi táblák

A bucarestii lapok jelentése szerint a büntető törvénykönyvnek az új alkotmánnyal való összhangbahozatala és a bírói szervezeti törvény módosítása már csaknem teljesen elkészült.

Azokban a gyilkossági ügyekben, amelyek eddig az esküdtszékek hatáskörébe estek, büntetőjogi táblák fognak ítélkezni.

Már 5000 év előtt korcsolyáztak őseink

— Egy érdekes lelet a póstyéni múzeumban —

A vágmenti Vigvár község (Szlovákul: Vesele) váratlanul nevezetes helyé vált. Vigvár egy kis falucska néhány kilométerre a Vág-folyótól, de évezredek előtt azonban a Vág-otthon hőmpölygött, ahol mostan tarka házcsukák állnak. A község nevét Mátyás királytól kapta, akinek itten volt vadászkastélya és ahol mindig vigam voltak. A község közepén áll a mai földesur kastélya és annak közvetlen közelében létesült néhány év előtt egy téglagyár. A téglák készítéséhez szükséges agyagot egy kis dombból ássák ki. A dombnak nagyobb részét a téglagyár már feldolgozta. Néhány év előtt jelentették a munkások, hogy az ásások alatt többféle edényeket, korsókat és kő darabokat találtak. Ezen bejelentésre csak később lettek figyelmesek és az éppen Pöstyénfürdőn tartózkodó angol archeologus Childe Gordon egyetemi tanár érdeklődni kezdett a talált tárgyak iránt, fogta magát elhagyta Pöstyént és át tette székhelyét Vigvárra, ahol hozzálatott munkájához. Ennek a munkának meg is volt a kellő gyümölcse, mert Childe tanár megállapította, hogy ahol mostan a község áll a kőkorszak végén és a rézkorszak elején egy jól lakott telepítvény létezett.

A Vágmenti dombocská is amellet bizonyít, hogy az ókori emberek a saját épített barlangjaikban laktak. A sok talált leletek között a legérdekesebb egy csontból faragott tárgy, melyet beszállítottak a póstyéni múzeumba. Ez a tárgy egy szarvas sipcsontjából lett faragva és olyan hosszú mint az emberi lábfej. Hátsó része szélesebb, hátul két, elől egy tágas lyukkal bír. Az egyik oldalán elvan kopotva. Childe professzor szerint a lelet közel 5000 éves és nem más mint őskori korcsolya. Hyen korcsolyákat használtak a vágmenti őslakosok is, amidőn vadászatra menve átkeltek a Vág folyón. Gerenday Géza.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

J. KREBSZ

Tavaszi ruhákat, kabátokat legszebben, legolcsóbban fest mos, vegyileg tisztít. — Zománccényű gallérokat készít. Telp: Bul. Reg. Förd. 51. — Flóközlet: Str. Eminescu 1.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán :: szó 2 lei

HÁZASSÁG

Szeszgyárral, 860 kat. hold birtokkal rendelkező uris család férjhezadna 20 éves csinos leányát kétmillió lei készpénzzel, benősülési lehetőséggel. Érdeklődőknek arcképet megküldi Bizony Ferenc házasságközvetítő irodája. Timisoara. 1471

ALKALMAZÁS

FIATAL vaskereskedősegéd azonnalra felvétel. CSETEY Alexandru vaskereskedés, Arad.

Jó bizonyítvánnyal rendelkező szobaleányt és szobalányt április 15-re keres dr. Kalamen Str. Moisa Nicuara 12.

Jóllátó mindenek. könyvvel, április 1-re vagy 15-re felvétel. Hegyi, Bulev. Carol 58.

Foto-laboráns keresek. Alkalmazatokat küldeni „Fotooptic Dobos” Timisoara, Bul. Reg. Ferdinand I. 1752

Újabbított végzettséget fiatalember bármilyen műveltségű munkát kezdőzetéssel vállal. Cim a kiadóban. 1750

Rövidített, komoly mindenest 16 fizetésű munkát. Cim a kiadóban. 1757

Román fiatalember egyetemi végzettséggel felsőbb és középsiskolások tanítását vállalja, esetleg állást keres délutánra. „208”. Jelgére a kiadóba. 1741

Egy periekt. jóbizonyítványu mindenest 1-re keres Kohn fűszerüzlet, Str. Bratianu 7. 1745

IAKÁS

Kiadó 2 szobás modern fürdőszobás lakás minden mellékhelyiséggel. Megtekinthető d. e. 8—11-ig, d. u. 3—5-ig. Str. Consistorialni 35. 1740

VÉTELI—ELADÁS

Festett kombinált szoba, modern konyhakredenc és egy előszoba-fal eladó. Adler, Str. Bratianu 2—4. 1751

8 EP és 54-es cséplő garnitúra, alakított, magánjáró 1910. gyártmány, hercefejtővel, összes szerzőszám és szíjzattal betegség miatt sürgősen eladó. Érdeklődni Sándor György, Nádlec (jud. Arad). 1736

Használt billiárdasztalt megvételre keresek. Cim a kiadóban. 1749

Hirdetésben 3 szó domináns! Mily szépen fest-tisztít **Hoszpodár!**

Str. Eminescu 3. Indanthron festést vállalok Str. Stroiescu 18

Antik vörös brokát Biedermeyer herakott szalngarnitúra eladó. Comisio, Dacia-kávéház mellett.

Friss libasztr eladó. Str. Episc. Ciorgarir 7.

KÜLÖNFÉLTÉK

De inchiriat

Sala cinematografului

Select

a se adresa la
BANCA ROMÂNEASCĂ

Faláleset

elutazás, költözéskészből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlásholmit. — Vásárolok lakásban és padláson heverő bármilyenféle felesleges holmit, lim-lomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhöz jövök. Gojdu-uoca 5 Steiner Sándor.

Bul. Carol mellett

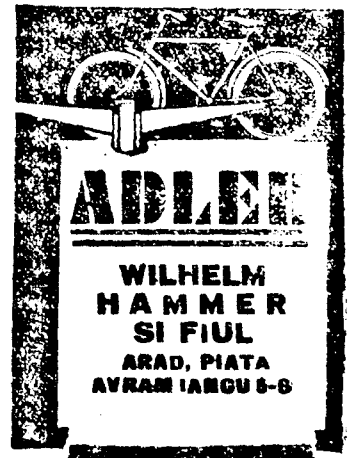
új emeletes ház 5 darab összkomfortos lakással, üzlethelyiségekkel, 300 négyzetméteres kerttel, 1 millió 850 ezer. — Urania-mozi közelében emeletes masszív ház, 3 darab fürdőszobás lakás, nagy szuterén, értékes nagy telek, leszállított árban 675 ezer. — Belvárosi felelő uccájában földszintes masszív ház 4 darab 2. 3 szobás, fürdőszobás lakásokkal, esslingeni redőnyök, 60 ezer jövedelem, 575 ezer. Egyedüli megbízott

H a á s z

Ingatlanforgalmi Irodája, Arad, Eminescu ucca 20—22. A. építve: 9 8. Telefon: 27-2

Ujonnan épült villa,

3 szoba és mellékhelyiségekkel kiadó Mureselen. Cim a kiadóban.

Legújabb jelentéseink:

Elmondotta Mussolini nagy érdeklődéssel várt beszédét

Viktor Emánuel király és Mussolini az olasz birodalom első tábornagya

Róma. Az olasz képviselőház közfelkiáltással törvényt fogadott el, amely megteremti a „Birodalom első tábornagya”-nak rangfokozatát. (Primo Maresialo dell Impero.) A rangfokozat Viktor Emánuel császárt és Mussolini miniszterelnököt illeti meg.

Mussolini elmondotta nagy érdeklődéssel várt beszédét az olasz szenátusban. A Duce elsőnek a hadseregről beszélt, amelyre — mondotta — a szárazföldi védelem feladata vár.

— Megjegyzem azonban, — így hangzott Mussolini beszéde, — hogy nem korlátozott értelmében használom a védelem kitételt, mert vannak esetek, amikor a legjobb védelem a támadás.

A továbbiakban arról beszélt, hogy Oroszországot leszámítva, Olaszország Európa harmadik legnagyobb nemzete és egyike a világ legegységesebb népeinek. A naptári év folyamán Olaszország lakossága eléri a 44 milliót, tíz év leforgása alatt pedig 50 millióra szaporodik.

Am a fegyveres erőt illeti, a 21—55 évig terjedő korosztályok fegyverbeszólításával 8 millió ember mozgósítható, ha pedig a 18, 19 és 20 éves ifjúságot is mozgósítják, ez a szám újabb 9 millió emberrel növekszik. Hangsúlyozta, hogy nagyszerű eredményeket értek el a mozgósítás meggyorsítása terén és hogy egy győzelmes háború gazdag tapasztalatait nagy körültekintéssel használták fel. Elképzelése szerint — folytatta — a hadviseltek egy, vagy több támadó jellegű hadsereget képeznek majd háború esetén. A legmelegebb elismerés hangján emlékezett meg a Duce az olasz hadsereg tiszt- és altisztikarának fizikai és lelki felkészültségéről és áldozatkészségéről, a hadsereg műszaki felszereléséről, valamint a hadianyag gyártás terén elért szervező munka kitünő eredményeiről. Az egységes hadviselés kérdése Olaszország számára megoldódott, mert a

háború politikai és harcászati vezetése a kormányfő kezében összpontosul, a gyakorlati keresztülvitel a nagyvezérkar főnökének feladata. A fascista Olaszországot nem fenyegeti a politikai és katonai vezetés megosztottságában rejlő veszély.

A szárazföldi haderő ismertetése után Mussolini áttért a tengeri haderő felszerelésének és felkészültségének ismertetésére, hangsúlyozva, hogy „Olaszországnak nemcsak joga, de kötelessége is olyan tengerészetet szervezni és fenntartani, mely méltó erre a névre. Erről gondoskodás történt”. Olaszország kimerítette a washingtoni flottae egyezmény tonnatartalmát, a 35.000 tonnás úrtartalomhatárt, majd ezeket mondotta:

— Azoknak, akik azt vitatják, hogy amint a világháború alatt, úgy a jövő háborúja alatt is az olasz hadihajókat a kikötőkben őrzik, azt üzenem, hogy ez nem történik meg!

A haditengerészet után a légi haderő ismertetésére tért át az olasz miniszterelnök és elmondta, hogy olyan gépek gyártására rendezkedtek be, amelyek felderítésre és bombázásra alkalmasak és amelyek meg tudják magukat védeni. Sorrendben a fascista milícia helyzetének ismertetése és dicsérete következett ezután és beszédében kiemelte a miniszterelnök, hogy szavai meggyőzhetnek mindenkit az olasz hadifelhőkészültség tökéletes voltáról, de ez nem jelenti azt, hogy — így fejezte ki magát a Duce — „most már nyugodtan alhatunk”. Fokozni kell a hadifelhőkészültséget, amit Olaszország nemcsak a saját, hanem az általános béke érdekében tesz.

— Elutasítjuk az illúziókat és ábrándokat — mondotta Mussolini; — és ezért hagytuk el a rövidárkereskedést, amely ezeket árusítja Genfben. A hadifelhőkészültség az, amely a népek közötti kapcsolatknál számít. Mi első vonalba helyeztük a szellemi felkészültséget és ez soha sem volt olyan mély, általános és izzó, mint ma. Amikor Suchet francia tábornok a spanyol hadjárat idején ezt olasz hadosztályt kért Napoleontól, a császár ezt válaszolta: *Ígaza van, ezek az olaszok lesznek egykor még a világ első katonái.*

— Mi azt óhajtjuk, hogy bárha Napoleon ki-jelentése fascista és római valósággá váljék! Mussolini beszéde mindössze 38 percig tartott.

Részletes beismerő vallomást tett Dobre Pavel gyilkosa

A helyszíni szemle megrázó lefolyása — Öngyilkosságot kísérelt meg a szemle után a kiskoru gyilkos

Szerdán délelőtt az oradeai strand közelében Versigan Aurel aradi rendőrkapitány, a bünyügyi osztály főnökének, valamint Pop Ioan csoportvezető detektív, a detektívtestület vezetőjének jelenlétében rekonstruálták Dobre Pavel 25 éves aradi szücs-segéd tragédiáját. Csak ekkor bontakozott ki teljes egészében az a borzalmas gyilkosság, amelyet

F. A. 19 éves aradi villanyszerelő követett el szerelemélettől vetélytársa ellen.

A nem mindennapi fondórlatossággal keresztülvitt gyilkosság ügye, amelyet bravúros nyomozással leplezett le az aradi rendőrség Murgau Liviu rendőrkvesztör irányításával, szinte páratlanul áll az ország bünyügyi nyilvántartójában. Mint jelentették, pénteken reggel találták meg Dobre Pavel felismerhetetlenségig szétromcsolt és a vonat kerekei által darabokra vágott holttestét az oradeai strand közelében. A ruhazsebek átkutatása során a vértől áztatott igazolványokból állapították meg kilitét. Bucsuvelél is volt az igazolványok mellett, amelyben az életunt Dobre Pavel bocsánatot kér hozzátartozóitól, amiért szomorúságot okoz nekik, de hangsúlyozta, hogy nagyon szereti menyasszonyát, Benkő Janka bradi leányt, aki azonban F. A. 19 éves fia szerelmét viszonozza. Ő ezt nem bírja túlnéni és inkább megválna az élettől.

Az oradeai rendőrség előtt megdönthetetlen bizonyítékként állt ez a bucsuvelél és öngyilkos-

ságot láttak fennforogni.

Megírta az Aradi Közlöny, hogy F. A. 19 éves fia és Benkő Janka társaságában jelentkezett a központi rendőrségen és bejelentette, hogy néhány nappal ezelőtt eltűnt fia megkerült. A leány társaságában az éjszaka folyamán érkezett meg Oradeáról, ahová közös ismerősével, Dobre Pavellal utazott, de ez utóbbi öngyilkosságot követett el: a vonat elé vetette magát. Ugyanekkor a nyugdíjas beszo-gáltatott egy 9 milliméteres Frommer-pisztolyt, élesre íent borotvát és patkánymérget, amelyet fia zsebében talált.

Annak ellenére, hogy az oradeai bünyügyi hatóságok a leghatározottabban megállapították, hogy Dobre Pavel öngyilkosságot követett el, Murgau Liviu aradi rendőrkvesztörnek gyanus volt F. A. és Benkő Janka és ezért vizsgálatot rendelt el ellenük. A rendőrség kipróbált embereit: Versigan rendőrkapitányt, a bünyügyi osztály főnökét, Pop Ioant, a detektívtestület vezetőjét bizta meg a rejtélyes háttérű ügy kinyomozásával. Ezek Mureşan, Bulzan és Ghinga detektíveket is bevonták a nyomozás nehéz munkájába és annak ellenére, hogy az őrizetbe vettek állhatatosan tagadtak, — mint megírtuk — súlyosan terhelő bizonyítékokat produkáltak ellenük. Erre a gyanúsítottak megtörték és beismerték, hogy F. A. csütörtökön este 9 óra tájban az oradeai strand közelében a Crişul hid kö-

zelében boxerrel úgy leütötte vetélytársát, hogy az eszméletlenül a vasúti sínekre zuhant és a kerekek átgázoltak rajta.

Szerdán délelőtt az oradeai helyszíni rekonstruálásnál a két gyanúsított zokogva tett töredelmes vallomást. A gyilkosságra vetemedett F. A. megmutatta, hogy hol és milyen körülmények között ütötte le féltékenységből a leány távollétében Dobreát, majd elvezette az aradi rendőrség jelenlévő embereit arra a helyre, ahova elmenekült a gyilkosság elkövetése után. A megrázó helyszíni szemle után F. A.-t és a leányt az oradeai ügyészségre kísérték. Eközben F. A. kiszakította magát kísérői közül és az arra elrobogó villamos alá akart ugrani. Vergisan kapitány Pop csoportvezető detektívvel azonban az utolsó pillanatban megakadályozta végzetes tettének keresztülvételében.

— Hagyjanak meghalni — kiáltotta a kiskoru gyilkos, — Ugy akarok végezni magammal, mint ahogy Dobreával végeztem, — ismételte sirástól elfutó hangon.

Az oradeai ügyészség, majd a vizsgálóbíróság előtt is részletes beismerő vallomást tett a jobb családból származó villanyszerelő és Benkő Janka is. A kihallgatások befejezése után mindkettőjüket az oradeai ügyészség fogházában helyezték el.

Uj választásokat kér az angol munkáspárt

Londonból jelentik: A munkáspárti ellenzék határozata következtében Attlee őrnagy, az ellenzék vezére, a következő bizalmatlansági indítványt jegyezte be az alsóház elnökségénél:

„Mintán az angol kormány külpolitikája nem vethet gátat a háború felé sodródó veszedelmes irányzatoknak s nem felel meg a kormány által a választóknak tett ígéreteknek, meggyőződésünk, hogy ezt a kérdést haladéktalanul az ország választóinak ítélete elé kell terjeszteni”.

Az indítványt Greenwood az ellenzék helyettes vezére indokolja meg a jövő héten. Egyébként az alsóház mai ülésén Proctor őrnagy kérdést intézett a kormányhoz, hogy az európai megnyugtatót célzó külpolitikának megfelelően hajlandó-e vizsgálat tárgyává tenni a csehszlovákiai magyar népkisebbség jogainak kérdését? Butler államtitkár válaszolt a kérdésre és kijelentette, hogy az angol kormányt érdeklik mindazok a kérdések, amelyek a kisebbségek jogaira vonatkoznak és amelyek Anglia ezirányú vállalt kötelezettségeit érintik. Az angol kormány mindenkor hajlandó ezekkel a kérdésekkel foglalkozni. Proctor őrnagy erre megkérdezte hogy nem-e tehetne nyilatkozatot a miniszterelnök a vizsgálat eredményeiről, amit Butler azal utasított vissza, hogy előbb vizsgálat tárgyává kell tenni a kérdést és csak aztán törtenhetik nyilatkozat.

A kínai csapatok előnyomulása

London. Hankauba érkezett jelentések szerint délkelet Shantung tartományban a Lingoi körüli japán haderő általános visszavonulást kezdett észak felé. A kínai csapatok általános támadásba mentek át és üldözik a japánokat és egy lovashadosztály elfoglalta Pingcsaunt. A japánok hátamögött összevont kínai csapatok mindenütt igyekeznek megnehezíteni az ellenség visszavonulását és mindenütt felszedték a vasutvonalakat.

A Tencsin-pukauí vasutvonal körzetében, a Nagy Csatornától északra a kínai csapatok teljesen körülfértak egy 5000 főből álló japán hadtestet amelynek — a kínai jelentések szerint — nincs más választása, minthogy megadja magát, vagy teljesen megsemmisítik. Mandzsukuoából érkező jelentések szerint a szovjet hadvezetőség Külsőmongolia és Mandzsukuo határán állomásozó 50.000 főnyi haderejét a következő csapattestekkel erősítette meg: 5 lovashadosztály, 2 tüzérhadosztály, 5 gépesített ezred, 4 légi haderő-csoport, 2 műszaki és 1—1 jelző osztag.

Daladier-kormányt várnak Franciaországban

Párisból jelentik: A francia parlament folyosóin ismét kormányválság hírek terjedtek el. Politikai körökben már Leon Blum miniszterelnök utódját is találgatták és leginkább Daladier hadügyminiszter nevét emlegették. Az bizonyos, hogy a kormány nagyszabású pénzügyi intézkedéseivel szemben már is politikai jellegű nehézségek támadtak.